

Załącznik do uchwały
Rady Powiatu Nr XV/ 135 /2008

***PLAN ROZWOJU LOKALNEGO
POWIATU ZIELONOGÓRSKIEGO
NA LATA 2008 – 2015***

ZIELONA GÓRA, CZERWIEC 2008

Spis treści:

1.	Wstęp _____	4
2.	Obszar i czas realizacji Planu Rozwoju Lokalnego _____	5
3.	Sytuacja społeczno – gospodarcza w Powiecie Zielonogórskim _____	6
3.1.	Położenie powiatu, powierzchnia, ludność powiatu _____	6
3.2.	Środowisko przyrodnicze _____	7
3.2.1.	Klimat _____	7
3.2.2.	Wody powierzchniowe _____	8
	Rzeki _____	8
	Jeziora _____	8
3.3.	Turystyka _____	9
3.4.	Zagospodarowanie przestrzenne _____	10
3.4.1.	Budownictwo w powiecie _____	10
	Ruch budowlany _____	10
	Budownictwo mieszkaniowe _____	11
	Pozostałe budownictwo _____	12
3.4.2.	Infrastruktura techniczna _____	13
	Drogi krajowe i wojewódzkie _____	13
	Drogi powiatowe _____	14
	Drogi gminne _____	15
	Transport rzeczny _____	16
	Transport powietrzny _____	17
3.4.3.	Ochrona środowiska _____	17
	Gospodarka wodno – ściekowa _____	17
	Gospodarka odpadami z sektora komunalnego _____	18
	Gospodarka odpadami z sektora gospodarczego _____	19
	Zanieczyszczenia rzek _____	20
	Zanieczyszczenia jezior _____	20
3.4.4.	Własność nieruchomości _____	20
3.4.5.	Stan obiektów dziedzictwa kulturowego _____	21
3.4.6.	Identyfikacja problemów _____	21
3.5.	Gospodarka _____	22
3.5.1.	Główni pracodawcy _____	24
3.5.2.	Ilość zatrudnionych pracowników _____	25
3.6.	Rolnictwo _____	25
3.6.1.	Użytkowanie gruntów _____	25
3.6.2.	Gleby _____	26
3.6.3.	Produkcja w rolnictwie _____	27
3.6.4.	Identyfikacja problemów _____	27
3.7.	Sytuacja społeczna w powiecie _____	28
3.7.1.	Sytuacja demograficzna _____	28
3.7.2.	Edukacja w powiecie _____	29
	Szkoły podstawowe i gimnazja _____	29

	Szkoły ponadgimnazjalne _____	29
	Placówki wychowawcze w powiecie _____	30
	Oferta szkół _____	31
3.7.3.	Bezrobocie w powiecie _____	33
	Struktura bezrobocia według wieku i wykształcenia _____	33
3.7.4.	Warunki i jakość życia mieszkańców _____	36
	Kultura _____	36
	Służba zdrowia _____	37
	Wzrost jakości obsługi interesantów w powiatowych jednostkach _____	40
3.7.5.	Bezpieczeństwo w powiecie _____	41
	Komenda Miejska Policji w Zielonej Górze _____	41
	Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Zielonej Górze _____	43
3.7.6.	Stowarzyszenia _____	44
3.7.7.	Pomoc społeczna _____	45
	Ośrodki Pomocy Społecznej _____	45
	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie _____	47
	Rodziny zastępcze _____	48
	Placówki opiekuńczo - wychowawcze _____	49
	Domy Pomocy Społecznej _____	50
	Pomoc osobom niepełnosprawnym _____	51
	Rehabilitacja społeczna _____	52
3.7.8.	Organizacje pozarządowe _____	53
3.7.9.	Rynek pracy _____	54
	Oferty pracy _____	54
	Aktywne formy przeciwdziałaniu bezrobociu _____	55
3.7.10.	Identyfikacja problemów _____	60
4.	Planowane wskaźniki osiągnięć Planu Rozwoju Lokalnego _____	62
5.	System wdrażania Planu Rozwoju Lokalnego _____	64
6.	Sposoby monitorowania, oceny i komunikacji społecznej _____	66
6.1.	Monitorowanie planu _____	66
6.2.	Sposoby oceny planu _____	66
6.3.	Sposoby inicjowania współpracy pomiędzy sektorem publicznym, prywatnym i organizacjami pozarządowymi _____	66
6.4.	Kształtowanie wizerunku Planu Rozwoju Lokalnego _____	67
6.5.	Instrumenty strategii informacyjnej _____	67
7.	Załączniki _____	68
7.1.	Wykaz zrealizowanych projektów i inwestycji _____	
7.2.	Wieloletni Plan Inwestycyjny lata 2008 – 2015 _____	

1. Wstęp

Plan rozwoju lokalnego jest niezbędnym dokumentem służącym do pozyskania środków strukturalnych z Unii Europejskiej. Fundusze strukturalne są instrumentami Polityki Strukturalnej Unii Europejskiej, a zadaniem ich jest wspieranie restrukturyzacji i modernizacji gospodarek krajów UE. Fundusze kierowane są do tych sektorów gospodarki i regionów, które bez pomocy finansowej nie są w stanie dorównać do średniego poziomu ekonomicznego w UE.

Dokumentem określającym kierunki i wysokość wsparcia finansowego ze strony Funduszy na realizację zamierzeń rozwojowych w Polsce w latach 2007–2013 jest Narodowa Strategia Spójności (Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia).

Narodowa Strategia Spójności (NSS) to dokument strategiczny określający priorytety i obszary wykorzystania oraz system wdrażania Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR), Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS), oraz Funduszu Spójności w Polsce w ramach budżetu Wspólnoty na lata 2007 – 2013.

W Województwie Lubuskim narzędziem do ubiegania się o środki pochodzące z EFRR w latach 2007 -2013 będzie Lubuski Plan Rozwoju Regionalnego (LRPO). Przedstawione w dokumencie priorytety odpowiadają wyzwaniom i celom postawionym w zaktualizowanej Strategii Rozwoju Województwa Lubuskiego z horyzontem czasowym do roku 2020 i są zgodne z zakresem interwencji EFRR.

Głównym celem LRPO jest stworzenie warunków wzrostu konkurencyjności województwa poprzez wykorzystanie regionalnego potencjału endogenicznego oraz przeciwdziałanie marginalizacji zagrożonych obszarów, w tym obszarów wiejskich, przy racjonalnym gospodarowaniu zasobami i dążeniu do zapewnienia większej spójności województwa.

2. Obszar i czas realizacji Planu Rozwoju Lokalnego

Plan Rozwoju Lokalnego Powiatu Zielonogórskiego jest nowoczesnym narzędziem zarządzania. Służy realizacji polityki programowania rozwoju lokalnego i regionalnego. Obejmuje analizę i diagnozę obecnej sytuacji, wyznacza wizję rozwoju samorządu, opis planowanych zadań inwestycyjnych na lata 2008 – 2015.

Wieloletni Plan Inwestycyjny nie jest dokumentem budżetowym ani nie stanowi wieloletniego programu inwestycyjnego w rozumieniu przepisów Ustawy z dnia 30 czerwca 2005 roku o finansach publicznych (Dz. U. 2005 r. Nr 249 poz. 2104 z późn. zm.).

Przedstawione poniżej kierunki działania, cele, zadania i projekty do realizacji są zgodne ze Strategią Rozwoju Województwa Lubuskiego z horyzontem czasowym do 2020 r. powstałą w oparciu o Strategię Zatrudnienia i Przeciwdziałania Skutkom Bezrobocia, Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubuskiego, Program Ochrony Środowiska, Program Gospodarki Odpadami dla Województwa Lubuskiego na lata 2003-2010 Strategię Rozwoju Transportu Województwa Lubuskiego do 2015 r., Strategię Rozwoju Kultury Województwa Lubuskiego, Lubuską Regionalną Strategię Innowacji i Strategię Polityki Społecznej Województwa Lubuskiego na lata 2005 - 2013.

Planowane zadania wpisują się także w takie dokumenty powiatowe jak:

- Wieloletni Program Inwestycyjny w Zakresie Modernizacji Dróg Powiatowych na Lata 2002 – 2010,
- Program Ochrony Zdrowia Powiatu Zielonogórskiego na lata 2007 – 2013,
- Strategia Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Zielonogórskiego,
- Program Wspierania Osób Niepełnosprawnych w Powiecie Zielonogórskim w latach 2004 – 2013,
- Plan Gospodarki Odpadami dla Powiatu Zielonogórskiego na lata 2004 – 2011,
- Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Zielonogórskiego na lata 2004 – 2011,
- Powiatowy Program Zapobiegania Przestępczości oraz Ochrona Bezpieczeństwa Obywateli i Porządku Publicznego.

Przygotowany projekt Planu Rozwoju Lokalnego jest dokumentem kroczącym. Konieczny jest jego cykliczny monitoring, a ocena realizowanych zadań inwestycyjnych powinna się odbywać przynajmniej raz w roku.

3. Sytuacja społeczno – gospodarcza w Powiecie Zielonogórskim

3.1. Położenie, powierzchnia, ludność

Powiat Zielonogórski jest położony w południowo – wschodniej części Województwa Lubuskiego i zajmuje 1571 km². To największy powiat w Lubuskiem. Jego powierzchnia to 11,23 proc. powierzchni województwa.

Powiat graniczy:

- od północy z Powiatami: Świebodzińskim i Krośnieńskim,
- od zachodu – z Powiatem Żarskim,
- od południa z Powiatami: Żagańskim i Nowosolskim,
- od wschodu z Powiatem Wolsztyńskim, należącym do Województwa Wielkopolskiego.

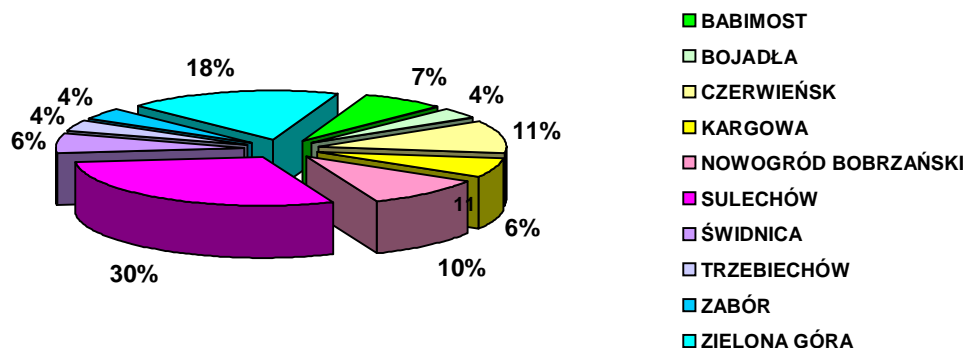
Siedziba powiatu znajduje się w Zielonej Górze. To miasto jest jednocześnie samodzielnym powiatem grodzkim.

W skład powiatu wchodzi 10 gmin – 5 miejsko-wiejskich: Babimost, Czerwieńsk, Kargowa, Nowogród Bobrzański, Sulechów oraz 5 wiejskich: Bojadła, Świdnica, Trzebiechów, Zabór, Zielona Góra. Największą powierzchnię ma Gmina Nowogród Bobrzański – 260 km², a najmniejszą Gmina Trzebiechów – 81 km².

Powiat Zielonogórski leży w obrębie podprovincji Pojezierze Południowo-Bałtyckie, która z kolei obejmuje makroregiony: Pradolinę Warszawsko-Berlińską i Wzniesienia Zielonogórskie. Pierwszy z wymienionych makroregionów obejmuje mezoregiony: Dolinę Środkowej Odry, Kotlinę Kargowską i Dolinę Środkowej Obry, drugi natomiast Dolinę Dolnego Bobru i Wał Zielonogórski. Obszar ten stanowi formę nieregularną, składająca się z szeregu zwężeń i kotlinowatych rozszerzeń.

W powiecie jest 5 miast i 181 miejscowości wiejskich, z czego 102 miejscowości w gminach miejsko-wiejskich, a 79 w gminach wiejskich. Miasta leżące w powiecie to: Babimost z 4151 mieszkańcami, Czerwieńsk z 4118 mieszkańcami, Kargowa z 3643 mieszkańcami, Nowogród Bobrzański z 5068 mieszkańcami i Sulechów – największe miasto powiatu z 17829 mieszkańcami (co stanowi ponad 50 proc. wszystkich mieszkańców miast). Powiat Zielonogórski liczy 89779 mieszkańców z przewagą kobiet (45586) – 103 kobiety na 100 mężczyzn.

Udział ludności gmin w ogólnej liczbie ludności Powiatu Zielonogórskiego

Źródło: GUS - stan w dniu 31.12.2006 r..

Średnia gęstość zaludnienia na 1 km² wynosi 56 osób i jest niższa od średniej dla Województwa Lubuskiego – 73 osoby na 1 km². Najbardziej zagęszczoną gminą jest Sulechów – 113 osób na 1 km², najmniej – Świdnica – 32 osoby na 1 km².

3.2. Środowisko przyrodnicze

3.2.1. Klimat

Położenie geograficzne Powiatu Zielonogórskiego sprawia, że nad ten obszar napływają różnorodne masy powietrzne, z których główne to powietrze polarno – morskie i podzwrotnikowo – morskie oraz polarno – kontynentalne. Ścieranie się mas powietrznych o różnych cechach termiczno – wilgotnościowych oraz ukształtowanie powierzchni terenu i wysokość 50 – 100 m.n.p.m. powoduje, że klimat tego obszaru określa się jako przejściowy z wyraźną przewagą cech oceanicznych, czego konsekwencją są:

- stosunkowo małe roczne amplitudy temperatury powietrza,
- wczesna wiosna, długie lato (95 dni),
- zima łagodna i krótka (60 dni) z mało trwałą pokrywą śnieżną (45 dni).

Okres wegetacyjny rozpoczyna się wcześniej i trwa dłużej (223 dni) niż w centralnej i wschodniej Polsce, natomiast występujące tu opady atmosferyczne są zdecydowanie poniżej średniej kraju (600 mm).

Ponadto wschodnia część powiatu znajduje się w obrębie obszaru o największej w Województwie Lubuskim liczbie dni gorących (średnio do 36 dni) i najdłużej trwającym lecie (średnio 99 dni). Średnia roczna temperatura w powiecie kształtuje się w okolicach 8,5°C. Ostatnie przymrozki wiosenne występują na

początku maja, natomiast jesienne przymrozki występują już w drugiej dekadzie października.

Na terenie powiatu, według danych z wielolecia 1971 – 2000, dominują wiatry z kierunków zachodnich (52,6 proc.): z zachodu (21 proc.), z południowego – zachodu (15,9 proc.) oraz z północnego- zachodu (15,7 proc.). Pewien udział (14,6 proc.) mają także wiatry z kierunku południowo – wschodniego. Średnie prędkości wiatru nie są wysokie i oscylują pomiędzy 2,7 m/s a 4,0 m/s. Średnia temperatura z wielolecia wynosi 8,2°C.

Bezpośrednio z klimatem związane są zjawiska lodowe na rzekach i jeziorach. W porównaniu z dorzeczem Wisły, zjawiska lodowe w Polsce zachodniej występują z opóźnieniem i trwają krócej. Czas trwania tych zjawisk na Odrze jest najdłuższy i wynosi 45 dni. Ich początek występuje w drugiej dekadzie grudnia, natomiast zanik w lutym.

W rozpatrywanym rejonie występuje znaczna przewaga wiatrów z kierunku zachodniego, północno – zachodniego i południowo – zachodniego (52,6%) we wszystkich porach roku. Najmniejszą częstotliwość wykazują wiatry z kierunków północnego i północno – wschodniego. W związku z tym przy analizie rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń, należy wziąć pod uwagę udział zanieczyszczeń z powiatów położonych na zachodzie, północnym zachodzie i południowym – zachodzie.

3.2.2. Wody powierzchniowe

Rzeki

Przez teren Powiatu Zielonogórskiego przepływa rzeka **Odra**, która na odcinku w granicach powiatu przyjmuje wody dopływów prawostronnych: Obrzycy (z Obrą Leniwą) i Ołoboku. Wzdłuż lewego brzegu Odry płynie Zimna Woda (zwana też Zimnym Potokiem), do której w rejonie Czerwieńska uchodzi Łącza, stanowiąca odbiornik ścieków z Zielonej Góry i Czerwieńska. Południowo – zachodnią część powiatu przecina rzeka Bóbr, z uchodzącą w Nowogrodzie Bobrzańskim Brzeźnicą. W południowej części powiatu płyną rzeka Czarna Struga i Śląska Ochla – uchodząca do Odry na terenie Powiatu Nowosolskiego. Sieć hydrograficzną uzupełniają mniejsze ciek, o znaczeniu lokalnym (rzeka Sulechówka, Rów z Kłępska itp.).

WIOŚ w Zielonej Górze prowadzi okresową kontrolę stanu czystości rzek na obszarze Powiatu Zielonogórskiego w ramach państwowego monitoringu środowiska, realizowanego w sieciach krajowej i regionalnej.

Jeziora

W Powiecie Zielonogórskim na obszarze 9 gmin znajdują się 33 jeziora o powierzchni powyżej 1 ha o łącznej powierzchni 404 ha.

GMINA	LICZBA JEZIOR (SZT.)	ŁĄCZNA POWIERZCHNIA (ha)
BABIMOST	1	148
BOJADŁA	6	14,7
CZERWIŃSK	7	55,2
KARGOWA	3	103,8
NOWOGRÓD BOBRZAŃSKI	1	7,5
SULECHÓW	4	6,7
TRZEBIECHÓW	4	11,1
ZABÓR	6	48,5
ZIELONA GÓRA	1	8,5

Liczba i powierzchnia jezior w gminach Powiatu Zielonogórskiego

Źródło: WIOŚ w Zielonej Górze.

W zlewni rzeki Obry Leniwej (Gniłej Obry) znajdują się 3 jeziora o łącznej powierzchni 249,1 ha w bezpośredniej zlewni rzeki Odry 13 jezior o łącznej powierzchni 57,9 ha, w zlewni rzeki Zaborski Potok 4 jeziora o łącznej powierzchni 41,9 ha. Pozostałe jeziora leżą w zlewniach Kanału Obrzyckiego i rzek: Gryżyny, Czarnej Strugi, Obrzycy i Ołoboku.

Jezior przepływowych na terenie Powiatu Zielonogórskiego jest 9 o łącznej powierzchni 290,3 ha; odpływowych - 11 o łącznej powierzchni 74,5 ha i jezior bezodpływowych - 13 o łącznej powierzchni 38,9 ha.

Większość zbiorników znajdujących się na terenie Powiatu Zielonogórskiego, zalicza się do małych płytkich bezodpływowych lub odpływowych jezior. Są one zazwyczaj bogate w substancje biologiczne i zalicza się je do jezior eutroficznycych. Jeziora te z reguły wykorzystywane są lokalnie do celów rekreacyjnych lub wędkarskiego połowu ryb.

3.3. Turystyka

Powiat Zielonogórski stoi lasami. Zajmują one połowę jego powierzchni. Od lipca do października pełne są grzybiarzy i amatorów jagód. W marcu 2000 roku swoim zarządzeniem Wojewoda Lubuski powołał rezerwat przyrody „Radowice”. Zajmuje on obszar około 55 ha i leży w gminach: Trzebiechów i Sulechów. To łęg jesionowo – olszowy wraz z lasami dębowo – grabowymi, o bardzo urozmaiconej rzeźbie terenu.

W powiecie znajduje się 18 gospodarstw agroturystycznych. Oferują one łaknącym odpoczynku na łonie natury wiele atrakcji, od zbierania runa leśnego,

obserwację dzikich zwierząt i ptaków, po przejażdżki rowerowe i konne, wędrówkę pieszymi trasami turystycznymi, uprawianie sportu na świeżym powietrzu.

W każdej z gmin powiatu znajdują się interesujące zabytki warte obejrzenia. Powiat poszczycić się może dwoma muzeami – Lubuskim Muzeum Wojskowym w Zielonej Górze z siedzibą w Drzonowie oraz Muzeum Archeologicznym Środkowego Nadodrza z siedzibą w Świdnicy.

	km	gmina	Charakterystyka
Babimost	2	Miasto Babimost-w kierunku na Kargowę do Jeziora Linie	Stara zabudowa miasta, ratusz, kościół, dorzecze Gniłej Obry, wieś Podzamcze i Leśniki
Kargowa	2	Kargowa –Jezioro Linie	Pałac i park z ozdobnym ogrodem w Kargowej; nad jeziorem pole namiotowe, sprzęt wodny, raj dla wędkarzy
Nowogród Bobrzański	20	Nowa Wieś - Nowogród Bobrzański – Brzeźnica	Trasa biegnie przez tereny Fabryki Amunicji oraz wzdłuż rzeki Brzeźniczanki
Zabór	47	Nowa Sól—Modrzyca-Bobrownik-Czarna-Zabór	Na trasie pałac Fryderyka Augusta von Cosel
Świdnica	6,910	Osiedle „Cegielnia” Zielona Góra – ogródki działkowe-okolice wieży Bismarcka – skansen Olcha	Trasa biegnie przez malownicze wzniesienia Wału Zielonogórskiego, pomiędzy lasami i ogrodami, w skansenie zachowane budowle z XVII w., pałac barokowy
Zielona Góra	65	Zielona Góra – Muzeum Etnograficzne w Ochli – Ochla – Kiełpin – „Zimna Woda”-Zatonie	W Kiełpinie dwór klasycy, w Zatoniu ruiny pałacu i zespołu podworskiego oraz park z ciekawym drzewostanem

Szlaki rowerowe w Powiecie Zielonogórskim

Mimo dość interesującej oferty dla odwiedzających Powiat Zielonogórski znacznego rozwoju wymaga infrastruktura turystyczna. Brakuje taniej bazy noclegowej, takiej jak schroniska młodzieżowe, motele, mało jest również, jak na walory turystyczne regionu, kąpielisk strzeżonych, campingów itp.

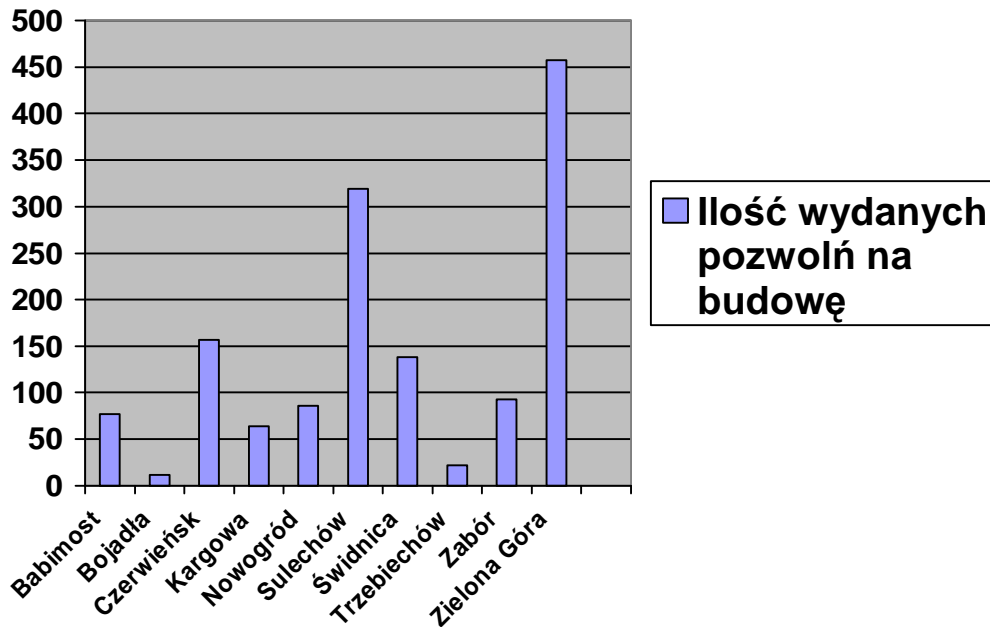
3.4. Zagospodarowanie przestrzenne

3.4.1. Budownictwo w powiecie

Ruch budowlany

Ocenę ruchu budowlanego w powiecie dokonano w oparciu o dane dotyczące pozwoleń na budowę, których w 2007 roku wydano 1425.

Powyższe zestawienie wskazuje na wyraźną dominację dwóch gmin, Zielonej Góry i Sulechowa, z których jedna stanowi bezpośrednio zaplecze samorządowej stolicy województwa, a druga jest gminą miejsko – wiejską obejmującą największe miasto powiatu. Dla tych gmin wydawana jest ponad połowa pozwoleń na budowę – 776 (54,5%).

Z pozostałych gmin powiatu wyróżniają się jeszcze gminy Świdnica i Czerwieńsk, które są „sypialniami” Zielonej Góry (295 wydanych pozwoleń na budowę, co stanowi 20,1%).

Umiarkowany ruch budowlany odnotowano w następujących gminach – Zabór, Nowogród Bobrzański – (kolejność wg ilości pozwoleń). Dwie gminy – Bojadła i Trzebiechów, zdecydowanie nie przejawiają aktywności budowlanej (zaledwie 2,4% łącznego udziału w ruchu budowlanym). Tendencja ta nie zmienia się od lat.

Budownictwo mieszkaniowe

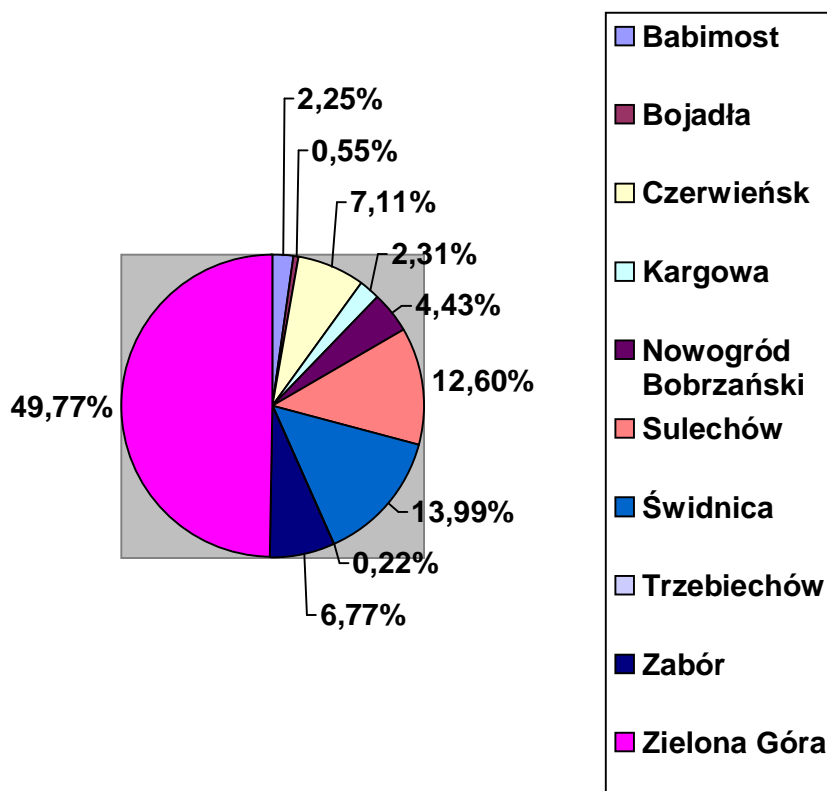
W 2006 roku w powiecie oddano do użytkowania 347 lokali mieszkalnych, o łącznej powierzchni użytkowej – 44231m². Wśród typów budownictwa mieszkalnego zdecydowanie dominuje budownictwo jednorodzinne. W tej kategorii wybudowano 280 mieszkań (81%) o powierzchni 39993 m². W budownictwie wielorodzinnym, społecznym czynszowym przekazano do użytkowania 67 lokale o powierzchni 4238 m².

Średnia wielkość lokalu mieszkalnego wyniosła:
 w budownictwie indywidualnym - 143,0 m²
 budownictwie społecznym i czynszowym - 63,0 m²

Gmina Zielona Góra ma największy udział w budownictwie mieszkaniowym, przekraczający 54 %, tj. 189 mieszkań o powierzchni użytkowej 22015 m², natomiast najniższy wskaźnik odnotowano w Gminie Trzebiechów, w której oddano do użytku 1 budynek indywidualny o powierzchni 98 m².

Udział gmin w budownictwie mieszkaniowym w 2006 roku (mieszkania oddane do użytkowania)

Pozostałe budownictwo

W 2007 r. w powiecie oddano do użytku 71 obiektów o charakterze niemieszkalnym, o łącznej powierzchni – 72.902 m².

W tej statystyce zdecydowanie przoduje gmina Zielona Góra (25,2%) i gmina Babimost (24,8%), gdzie zrealizowano prawie połowę powierzchni użytkowej. Kolejne miejsca zajmują gminy: Sulechów, Czerwieńsk, i Kargowa. Pozostałe gminy nie odgrywają istotnej roli w realizacji tej grupy obiektów budowlanych, a w gminie Trzebiechów nie odnotowano inwestycji o takim charakterze.

Stan w tej grupie obiektów budowlanych przedstawia poniższe zestawienie:

Gmina	Ilość obiektów	Powierzchnia łączna w m ²	Udział procentowy
Babimost	5	18080	24,8
Bojadła	2	572	0,8
Czerwieńsk	6	6619	9,1
Kargowa	8	6614	7,3
Nowogród Bobrzański	7	6419	8,8
Sulechów	19	15117	20,7
Świdnica	6	907	2,0
Zabór	2	238	1,3
Zielona Góra	16	18336	25,2
Razem	71	72 902	

W 2007 r. wśród najznaczących obiektów niemieszkalnych oddanych do użytku w Powiecie Zielonogórskim należy wymienić:

- kompleks sportowo- rekreacyjny w Babimoście – 3517 m²,
- hale produkcyjno- magazynowe w Babimoście – 11183 m²,
- areszt śledczy z infrastrukturą towarzyszącą w Krzywej w gminie Nowogród Bobrzański – 5 036 m²,
- pawilon handlowo- usługowy w Sulechowie – 11 140 m².

3.4.2. Infrastruktura techniczna

Drogi krajowe i wojewódzkie

Przez Powiat Zielonogórski przebiegają 3 drogi krajowe, z których najbardziej uczęszczaną jest droga nr 3 północ – południe (Świnoujście – Szczecin – Gorzów Wlkp. – Zielona Góra – Lubin – granica Państwa), przenosząca ruch międzynarodowy, tranzytowy i regionalny.

Ponadto 16 dróg wojewódzkich (najbardziej strategiczne to drogi nr nr 279 i 280 w gminie Czerwieńsk oraz droga nr 295 w gminie Nowogród Bobrzański –

wg badań natężenia hałasu przeprowadzonego w 2005 roku). Na drogach powiatowych największy ruch zaobserwowano na drodze 1187 F Zielona Góra-Zawada - Cigacice - Sulechów.

W gminie Bojadła problemem jest przeprawa promowa przez Odrę na drodze wojewódzkiej Zielona Góra – Bojadła. Dlatego bardzo pożądana jest budowa nowego mostu na rzece Odrze (Milsko – Przewóz) dalej do Leszna, Kalisza i Łodzi, ale niestety na inwestycję, do której sporządzono kompleksową dokumentację wciąż brak środków.

W gminie Świdnica najbardziej strategiczne drogi to droga krajowa nr 27 i droga wojewódzka nr 279. Po oddaniu do użytku obwodnicy Wilkanowa i Świdnicy bezpieczeństwo w tamtym rejonie znacznie się podniosło.

W gminie Zabór poruszanie się po drodze wojewódzkiej nr 282 należy uznać za trudne ze względu na małą szerokość jezdni, a przede wszystkim z powodu ograniczonej widoczności.

Aby poprawić warunki życia mieszkańców obszarów, przez które przechodzą w szczególności drogi krajowe oraz wojewódzkie należałoby zmniejszyć uciążliwość wywołaną ruchem drogowym budując obejścia miejscowości i obwodnice, a także segregując ruch pieszy i kołowy.

Drogi powiatowe

Stanowią one połączenie miast będących siedzibami powiatów z siedzibami innych powiatów oraz z siedzibami gmin i siedzib gmin między sobą.

Powiatowy Zielonogórski Zarząd Dróg w imieniu Zarządu Powiatu zarządza 18,5 km ulic, oraz 402,4 km dróg pozamiejskich, a także 22 obiektami mostowymi. Na drogach powiatowych największy ruch zaobserwowano na drodze 1187F Zielona Góra- Zawada – Cigacice - Sulechów.

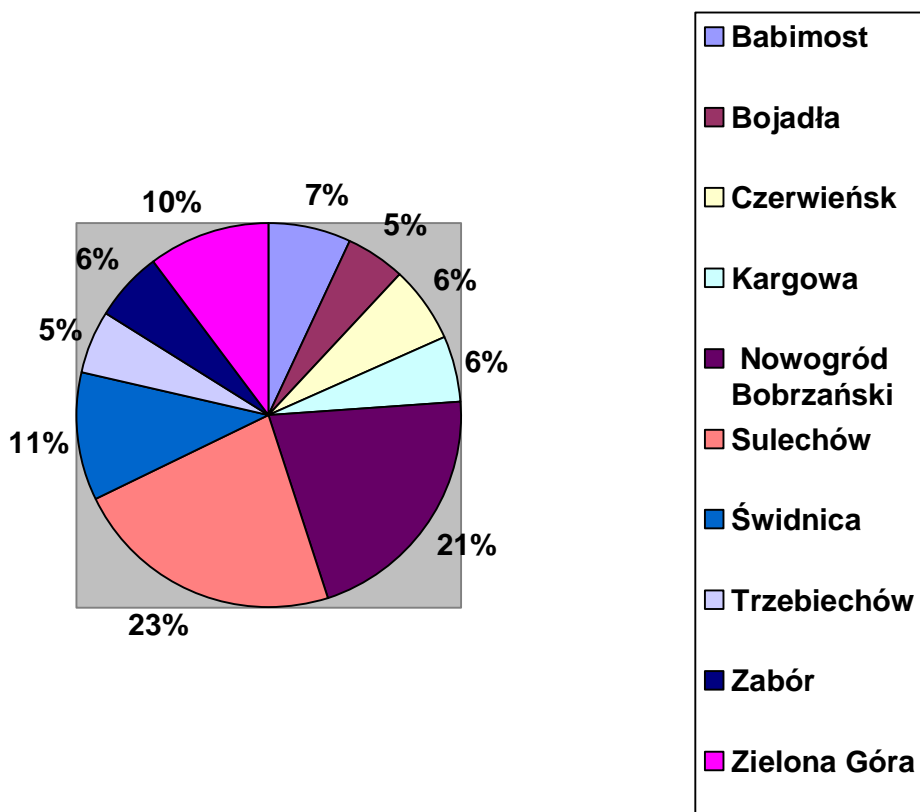
W Gminie Zielona Góra drogi wojewódzkie i powiatowe łączą wszystkie jednostki osadnicze z miastem Zielona Góra.

Na drogach powiatowych największe natężenie ruchu występuje na drogach nr 1187F relacji Sulechów – Cigacice – Zawada – Zielona Góra oraz 1071F relacji Zielona Góra – Ochla – Niwiska – Przybymierz – Brzeźnica – Żagań.

Droga powiatowa nr 1187F jest alternatywna dla drogi krajowej nr 3. W przypadku wystąpienia zdarzenia drogowego na odcinku DK nr 3 (węzeł Sulechów – węzeł Racula) pojazdy kierowane są na drogę powiatową nr 1187F. W pasie tej drogi zlokalizowany jest również most drogowy przez rzekę Odrę w m. Cigacice. Jest to most o konstrukcji kratowej stalowej długości 391,20 m. Jest to jeden z najdłuższych drogowych mostów powiatowych.

Długość dróg i ulic powiatowych.

Drogi gminne

Do dróg gminnych zalicza się drogi o znaczeniu lokalnym nie zaliczone do innych kategorii, stanowiące uzupełniającą sieć dróg służących miejscowym potrzebom, z wyłączeniem dróg wewnętrznych.

Na terenie powiatu zielonogórskiego występują drogi gminne stanowiące własność gmin: Babimost, Bojadła, Czerwieńsk, Kargowa, Nowogród Bobrzański, Sulechów, Świdnica, Trzebiechów, Zabór, Zielona Góra. Drogi te stanowią uzupełnienie dla sieci dróg publicznych na terenie powiatu.

Pojazdy samochodowe w Powiecie Zielonogórskim

Sam. osobowe	Sam. osob. na 1000 mieszk.	Autobusy	Sam. ciężarowe	Sam. cięż. na 1000 mieszk.	Motocykle	Motocykle na 1000 mieszk.
35000	390	100	5400	60	2200	24

Gmina	Licencje na transport krajowy	Zaświadczenia na transport rzeczy	Zezwolenia na regularne przewozy osób
Babimost	1	2	
Bojadła		1	
Czerwieńsk		3	
Kargowa		5	
Nowogród Bobrz.	3	1	
Sulechów	5	15	
Świdnica	5	2	
Trzebiechów	1	1	
Zabór		11	
Zielona Góra	4	10	14

Ilość wydanych licencji na krajowy transport rzeczy, osób oraz zaświadczeń na przewozy na potrzeby własne w 2007 r.

Transport rzeczny

Ważnym szlakiem komunikacyjnym zarówno dla przewozów towarowych jak i pasażerskich jest przepływająca przez powiat rzeka Odra. Dzięki sieci kanałów rzeka ta ma połączenie z Berlinem, a dalej z rzekami zachodniej Europy, co stwarza doskonałe warunki do rozwoju turystyki wodnej. Około 5 km od Sulechowa we wsi Cigacice znajduje się port towarowy. Jest tam także miejsce na przystań wodną dla jednostek pasażerskich i sportowych. Zostały już podjęte działania, by urzeczywistnić tę ideę.

Odra jest żeglowna na całym odcinku i dlatego żegluga może być prowadzona średnio przez 220 dni.

Na terenie gminy Bojadła na rzece Odrze znajduje się krajowy szlak komunikacji wodnej, łączący Górny Śląsk z portami morskimi w Szczecinie i Świnoujściu. Najbliższe porty rzeczne znajdują się Cigacicach (gmina Sulechów), Nowej Soli i Krośnie Odrzańskim.

W gminie Trzebiechów - szlak wodny relacji Sława – Jezioro Sławskie – Obrzyca – Jezioro Rudno – Obrzyca – Odra.

Z powodu niedostatecznej liczby mostów zorganizowano przeprawę promową w następujących miejscowościach:

- w Milsku (Gmina Zabór) - w ciągu drogi wojewódzkiej nr 282,
- w Pomorsku (Gmina Sulechów),
- w Brodach (Gmina Sulechów).

Transport powietrzny

Jedyny w Województwie Lubuskim port lotniczy z obsługą pasażerską znajduje się w Babimoście. Jest on dobrze połączony drogowo z największą miejscowością regionu – Zieloną Górą, do której można dotrzeć drogą szybkiego ruchu w mniej niż 30 minut. Czas przejazdu skrócił się po oddaniu do użytku obwodnicy Sulechowa.

Na terenie portu lotniczego znajduje się terminal pasażerski, terminal cargo, budynki technicznego zabezpieczenia, oraz 16 hangarów samolotowych. Lotnisko może obsłużyć różne typy samolotów pasażerskich i transportowych, nawet te największe.

W czerwcu 2007 r. samorzady Zielonej Góry i Województwa Lubuskiego podpisały wstępną umowę z zarządcą portu, Przedsiębiorstwem Państwowym Porty Lotnicze mającą na celu przekształcenie części istniejącej infrastruktury portu w znaczący lotniczy port towarowy (ang. cargo) dla zachodniej Polski i wschodnich Niemiec.

Statystyki ruchu

Rok	Pasażerowie	Cargo	Operacje lotnicze
1999	198	0	100
2000	207	0	36
2001	5624	0	615
2002	7598	0	681
2003	7813	0	1237
2004	3949	0	400
2005	427	0	163
2006	8316	0	1107

Natomiast w gminie Zielona Góra znajduje się lotnisko sportowo – sanitarne AZL w Przylepie, którego właścicielem jest Aeroklub Ziemi Lubuskiej.

3.4.3 Ochrona środowiska

Gospodarka wodno – ściekowa

W ostatnich latach wszystkie gminy Powiatu Zielonogórskiego prowadziły inwestycje związane z budową i rozbudową sieci wodociągowej. Niektóre gminy

będą modernizowały już istniejące sieci wodociągowe, a w innych będą unowocześniane lub budowane stacje uzdatniania wody.

Wszystkie gminy mają otwarty problem gospodarki ściekowej. Wynika on z niedostatecznego zaopatrzenia mieszkańców w sieć kanalizacyjną, szczególnie na terenie obszarów wiejskich. Większe miejscowości powiatu są skanalizowane, w wielu prowadzone są prace w tym zakresie, a inne przygotowują się do nowych inwestycji.

W wielu miejscowościach funkcjonują oczyszczalnie ścieków. Jako niekorzystne zjawisko w gospodarce osadowej Powiatu Zielonogórskiego należy uznać duże składowanie osadów na terenie oczyszczalni ścieków. Biorąc pod uwagę, że osady pochodzące z oczyszczalni komunalnych obsługujących obszary miejsko – wiejskie nie zawierają zazwyczaj metali ciężkich, powinny być one wykorzystane przyrodniczo (rekultywacja składowisk). Ze względu na wysoką wartość energetyczną odwodnionych osadów ściekowych mogą one być również spalane z odzyskiem energii cieplnej.

Gospodarka odpadami - odpady powstające w sektorze komunalnym

Odpady komunalne to odpady powstające w gospodarstwach domowych, a także odpady nie zawierające odpadów niebezpiecznych pochodzące od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych. Głównym źródłem wytwarzania odpadów komunalnych są gospodarstwa domowe oraz obiekty infrastruktury takie jak: handel, usługi i rzemiosło oraz obiekty turystyczne. Do tej grupy odpadów zalicza się również odpady uliczne.

Ilość powstających odpadów zależy od poziomu i modelu konsumpcji indywidualnej oraz od świadomości ekologicznej społeczeństwa. Istotnie zmienia się skład odpadów komunalnych. Wraz z rosnącą konsumpcją oraz stosowaniem przez producentów opakowań jednorazowych (często nie podlegających biodegradacji), coraz większy udział w strumieniu odpadów mają tworzywa sztuczne.

Odzysk wyselekcjonowanych surowców wtórnych, ich kompostowanie i spalanie obejmuje tylko niewielką część powstających odpadów. Nadal najczęstszą formą postępowania z odpadami komunalnymi jest ich składowanie na składowiskach lokalnych.

W roku 2006 na terenie Powiatu Zielonogórskiego (wg danych WIOŚ) zlokalizowane były 4 składowiska : w Babimoście, Klępinie, Nowym Świecie i Kargowej. Na składowiskach tych o powierzchni kwater 8,68 ha zostało zdeponowanych 7247,6 Mg odpadów komunalnych.

Zbiórka surowców wtórnych prowadzona jest najczęściej systemem pojemnikowym. Pojemniki ustawiane są w zestawach na różne surowce, w stałych łatwo dostępnych dla mieszkańców punktach.

W sposób zorganizowany zbiórka odpadów wielkogabarytowych odbywa się sporadycznie, systemem tzw. wystawki. Powszechne jest, tak jak w całym kraju, wystawianie przez mieszkańców zużytych urządzeń przy pojemnikach na odpady. Powoduje to, że tzw. zbieracze rozbierają pozostawione urządzenia dla pozyskania surowców wtórnych, a do środowiska przedostają się substancje niebezpieczne (freony, oleje). Zbiórka tekstyliów prowadzona jest za pomocą specjalistycznych pojemników.

W dalszym ciągu najistotniejszym problemem w zakresie gospodarki odpadami niebezpiecznymi, które powstają w sposób rozproszony w gospodarstwach domowych, oraz w małych i średnich firmach jest stworzenie odpowiednich warunków do ich zbiórki.

Od 21 października 2005 r. obowiązuje ustawa o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym. W wyniku jej uchwalenia wdrożona została unijna dyrektywa 2002/96/WE, która obowiązuje kraje członkowskie do stworzenia sieci zbiórki i utylizacji zużytego sprzętu elektronicznego i elektrycznego, m.in. komputerów, telefonów, sprzętu audio – video, agd i in.

W 2006 r. w Powiecie Zielonogórskim wytworzono 73,4 Mg odpadów niebezpiecznych (na podstawie danych zgromadzonych w bazie SIGOP-W) z czego 69,6 Mg to odpady unieszkodliwione, 2,6 Mg to odpady poddane odzyskowi, a 0,9Mg to odpady magazynowane.

Gospodarka odpadami - odpady powstające w sektorze gospodarczym

Odpady przemysłowe powstające w sektorze gospodarczym stanowią dominujący strumień odpadów wytwarzanych w Powiecie Zielonogórskim. W 2006 r. zostało wytworzonych w naszym powiecie 90,4 tys. ton, z czego 43,1tys. ton poddano odzyskowi, 19,3 tys. ton unieszkodliwiono, a 28 tys. ton pozostawiono do czasowego składowania.

W skali województwa podstawowym źródłem odpadów przemysłowych był przemysł zajmujący się przerobem i wytwarzaniem wyrobów z drewna.

Powyższe dane obejmują grupę dużych zakładów, wytwarzających powyżej 1000 Mg odpadów rocznie. Jednak jak wykazują przeprowadzone w Polsce badania, ilości odpadów wytwarzane przez małe i średnie przedsiębiorstwa, oraz tzw. źródła rozproszone stanowią łącznie około 2 – 8 proc. całego strumienia odpadów powstających w Polsce (Krajowy plan gospodarki odpadami, M.P. z 2003 r., Nr 11, poz. 159).

Zanieczyszczenie rzek

Należy stwierdzić, że stan jakości wód powierzchniowych w Powiecie Zielonogórskim jest zły. Wszystkie rzeki posiadają III kl. Lub NON – oprócz Zimnej Wody powyżej ujścia Łączy (m. Wysokie) – km 24,0, która posiada ogólną ocenę II klasy.

W ostatnich latach obserwuje się jednak poprawę jakości wód Odry, zarówno w zakresie zanieczyszczenia substancjami organicznymi, związkami biogennymi, jak i pod względem bakteriologicznym. Jakość wody pod względem fizyko – chemicznym poprawiła się również w rzekach Łączy i Zimna Woda.

Zanieczyszczenie jezior

Jeziora Powiatu Zielonogórskiego wykorzystywane są lokalnie do celów rekreacyjnych lub wędkarskiego połowu ryb. Większość z nich zaliczana jest do małych, płytkich bezodpływowych lub odpływowych jezior. Są one zazwyczaj bogate w substancje biologiczne i zalicza się je do jezior eutroficznych.

Stwierdzono zły stan czystości wód w Jeziorze Wojnowskim Zachodnim i Wschodnim położonym w Gminie Babimost. Jakość wody nie odpowiada normom określonym dla wód jeziorowych i dlatego w klasyfikacji WIOŚ z 30 kwietnia 2007 r. otrzymało kategorię „poza klasą”.

Pozostałe jeziora Powiatu Zielonogórskiego sklasyfikowane zostały w II i III klasie czystości.

3.4.4. Własność nieruchomości

Wszystkie nieruchomości (obiekty użyteczności publicznej), w których znajdują się jednostki organizacyjne powiatu (szkoły, specjalne ośrodki szkolno – wychowawcze, domy pomocy społecznej, muzea, szpitale) oraz budynki Starostwa Powiatowego w Zielonej Górze i Delegatury w Sulechowie stanowią własność Powiatu Zielonogórskiego. Natomiast drogi powiatowe są skomunalizowane w 15 proc.

3.4.5. Stan obiektów dziedzictwa kulturowego

Obiekty dziedzictwa kulturowego znajdujące się na obszarze Powiatu Zielonogórskiego są w złym stanie technicznym. Gro z nich – jeżeli nie wszystkie – nadają się do remontów. Wynika to stąd, iż z roku na rok malały i tak niewielkie środki finansowe przeznaczone na modernizacje i remonty, a niezbędnych do wykonania prac przybywało. Dlatego wykonywano jedynie drobne zadania, które można było sfinansować.

3.4.6. Identyfikacja problemów

Stan dróg we wszystkich gminach, drogi wojewódzkie i powiatowe wymagają remontu i modernizacji.

Aby poprawić warunki życia mieszkańców obszarów, przez które przechodzą w szczególności drogi krajowe oraz ważniejsze wojewódzkie należałoby zmniejszyć uciążliwość wywołaną ruchem drogowym, poprzez budowę obejść miejscowości, segregację ruchu pieszego i kołowego, izolację zabudowy oraz budowę obwodnic.

Konieczna jest budowa nowego mostu na Odrze (Milsko – Przewóz) w ciągu drogi Zielona Góra – Leszno, Kalisz i Łódź.

We wszystkich gminach powiatu konieczne jest budowanie urządzeń obsługi podróżnych (parkingi, urządzenia sanitarne).

Korzystnym przejawem rozwoju regionu byłoby zwiększenie ilości lotów pasażerskich i uruchomienie przewozów transportowych na trasie Babimost – Warszawa, a także innych. Związany z tym byłby rozwój portu lotniczego Zielona Góra, z uruchomieniem portu cargo. Funkcjonowanie tego typu lotniska również może przyciągnąć inwestorów.

Położenie poszczególnych miejscowości, walory przyrodnicze terenów, a również potencjalne możliwości rozwoju agro- i ekoturystyki, wskazują na pilną potrzebę uregulowania gospodarki wodno – ściekowej w powiecie.

W przypadku zbieranych selektywnie odpadów organicznych do ich unieszkodliwiania konieczna jest budowa zakładów kompostowania lub fermentacji na terenie istniejących składowisk Nowy Świat (gmina Sulechów) i Kłębina (gmina Nowogród Bobrzański) oraz budowa mechaniczno – biologicznych instalacji przerobu odpadów.

Do 2011 roku będzie kontynuowane kompostowanie odpadów organicznych przez mieszkańców. Następować będzie rozbudowa istniejących instalacji oraz budowa nowych.

Wybór określonych metod i technologii dokonywany będzie przez inwestorów na poziomie gmin (związków gminnych).

Odzyskiem i unieszkodliwianiem odpadów budowlanych zajmować się powinny specjalne zakłady usytuowane w pobliżu lub na terenie składowisk odpadów w Nowym Świecie i Klępynie (w tym na terenie ZZO).

Nie nadające się do dalszego przerobu ani wtórnego wykorzystania odpady zbierane będą do typowych pojemników na nie segregowane odpady komunalne i transportowane na składowisko. Należy dążyć do tego, aby każda posesja wyposażona była w odpowiedni pojemnik.

Obecnie w Powiecie Zielonogórskim jest czynnych 5 składowisk odpadów komunalnych, z których 3 ma w pełni uregulowaną sytuację prawną. Spośród nich jedynie 3 składowiska – Nowy Świat, Klępina i Brzezina – mają pozwolenia na użytkowanie. Pozostałe 2 składowiska, w Babimoście i Kargowej, zostały zamknięte, gdyż nie spełniały wymogów formalno-prawnych. I tak np. składowiska w Babimoście, w związku z brakiem uszczelnienia kwater podłoża nie można było przystosować do koniecznych wymagań. Zaistniała konieczność poniesienia nakładów inwestycyjnych związanych m.in. z budową drenażu odcieków, instalacji do odprowadzenia gazu, systemu monitoringu wód podziemnych, brodzika i wagi, co przekraczało możliwości gminy.

Szczegółowy sposób postępowania z odpadami oraz zakres przewidywanych inwestycji określony został w przyjętym w miesiącu grudnia 2003 r. Planie Gospodarki Odpadami dla Powiatu Zielonogórskiego na lata 2004 -2011, a dla pozostałych dziedzin w Programie Ochrony Środowiska.

Dla zadań wynikających z przyjętych dokumentów z zakresu ochrony środowiska opracowany został program operacyjny na lata 2004 – 2007 stanowiący załącznik Nr 2 do Programu Ochrony Środowiska. Większość przedsięwzięć wynikających z tego programu będzie realizowanych przez gminy oraz inne podmioty, dlatego zostaną one ujęte w Gminnych Programach Operacyjnych.

3.5. Gospodarka

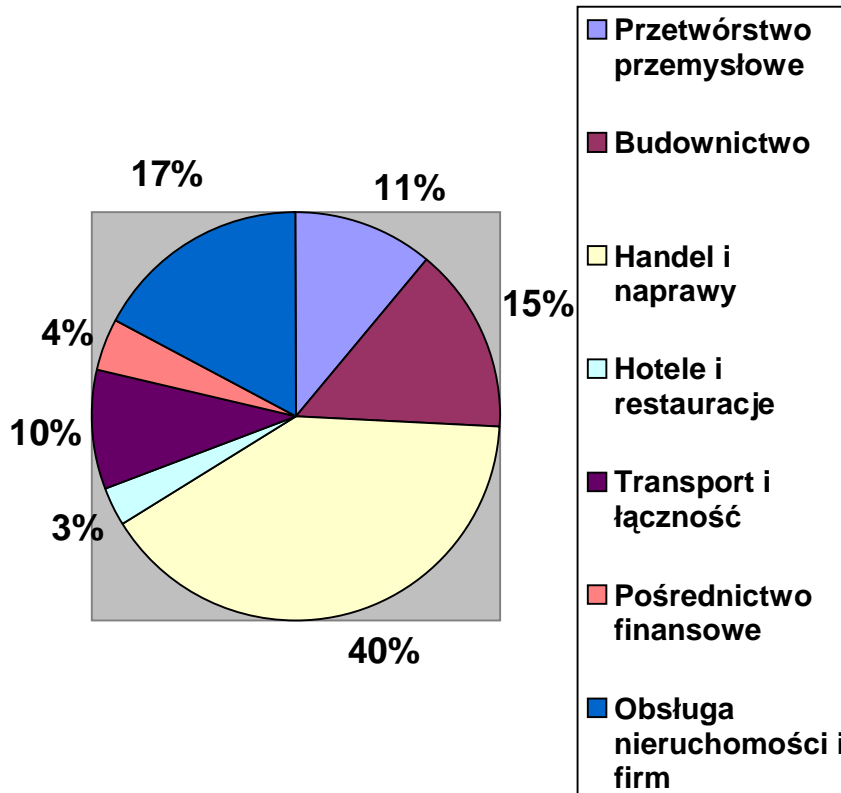
Mieszkańcy Powiatu Zielonogórskiego charakteryzują się wysoką aktywnością gospodarczą, która wynosiła wówczas 59,5 proc. (przy aktywności w województwie 54,7 proc.). Podobnie w Powiecie Zielonogórskim występuje wyższy niż w Lubuskim wskaźnik zatrudnienia 46,1 proc. (w województwie 47,5% proc.).

Na koniec 2006 r. w powiecie działało 7515 podmiotów gospodarczych, z czego jedynie 390 pochodziło z sektora publicznego. Wynika stąd, że w Powiecie

Zielonogórkim nastąpiła pełna transformacja gospodarki. Na 378 spółek handlowych 146 to spółki z kapitałem zagranicznym.

Wśród podmiotów gospodarczych największą grupę, 5825 stanowią osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. Oprócz tego działa 441 spółek cywilnych, 47 spółdzielni i 187 fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych.

Działalność gospodarcza osób fizycznych wg wybranych sekcji w 2006 r

Ogółem	-	5825
w tym:		
*przetwórstwo przemysłowe	-	550
*budownictwo	-	731
* handel i naprawy	-	2000
* hotele i restauracje	-	146
* transport, gospodarka magazynowa i łączność	-	475
* pośrednictwo finansowe	-	200
* obsługa nieruchomości i firm	-	856

O prężności przedsiębiorstw decydują nakłady inwestycyjne oraz wartość środków trwałych, które w powiecie przedstawiają się następująco:

Wyszczególnienie	Nakłady inwestycyjne w mln złotych	Wartość brutto środków trwałych w mln złotych
Ogółem	267,1	1582,1
Przemysł w tym:	157,0	947,5
przetwórstwo przemysłowe	151	945,0
budownictwo	0,3	13,3
Transport i gospodarka magazynowa	93,9	279,9
Pośrednictwo finansowe	0,2	0
Obsługa nieruchomości i firm	1,4	81,1

Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach zatrudniających powyżej 9 osób w Powiecie Zielonogórskim - wg GUS na 31.12.2006 r.

3.5.1. Główni pracodawcy

W Powiecie Zielonogórskim dominuje przemysł wykorzystujący lokalne surowce (w tym spożywczy i drzewny), brak jest natomiast tzw. przemysłu zaawansowanych technologii.

Największym centrum przemysłowym w powiecie jest gmina Sulechów, będąca miejscem lokalizacji największych zakładów przemysłowych. Najważniejszym z nich jest fabryka wełny mineralnej w Cigacicach. Od 1993 roku ta firma znajduje się w duńskich rękach, a dokładniej wchodzi w skład koncernu Rockwool.

Równie strategicznymi firmami są: SWEDWOOD – POLAND S.A., oddział IKEI wytwarzający meble, mający swoją siedzibę w Babimoście, ARCOBALENO Sp. z o.o. znajdująca się w Czerwieńsku, produkująca kilka milionów par butów rocznie, STELMET w Jeleniowie (Gmina Zielona Góra), produkujący galanterię ogrodniczą z drewna, przede wszystkim dla odbiorców niemieckich, DBW Polen, filia NESTLE w Kargowej, produkująca cukierki. Poza tym na obszarze powiatu funkcjonują głównie małe i średnie przedsiębiorstwa.

W celu dostosowania polskich przedsiębiorstw do zmian dokonujących się w procesie modernizacji gospodarki wspierany będzie także rozwój ich potencjału

adaptacyjnego, poprzez inwestycje w doskonalenie zawodowe kadr, oraz poprawę jakości działań wspierających rozwój usług szkoleniowo – doradczych w przedsiębiorstwach.

3.5.2. Ilość zatrudnionych pracowników

Według Urzędu Statystycznego na koniec 2006 roku spośród 89779 mieszkańców powiatu, w wieku produkcyjnym było 59286 osób, w tym pracujących 32414 co stanowi 53% osób w wieku produkcyjnym (od 15 do 65 lat).

Zgodnie z informacją Urzędu Statystycznego na 31.12.2006 r. z ogólnej liczby 13939 (bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz prac. w indywidualnych gospodarstwach rolnych) zatrudnionych w Powiecie Zielonogórskim 5417 osób pracuje w sektorze publicznym, 8522 w prywatnym.

Z ogólnej liczby pracujących 6105 osób ma zatrudnienie w przemyśle i budownictwie, 3893 osoby w usługach rynkowych, a 3313 w usługach nierynkowych. Kobiety stanowią 44% pracujących w Powiecie Zielonogórskim.

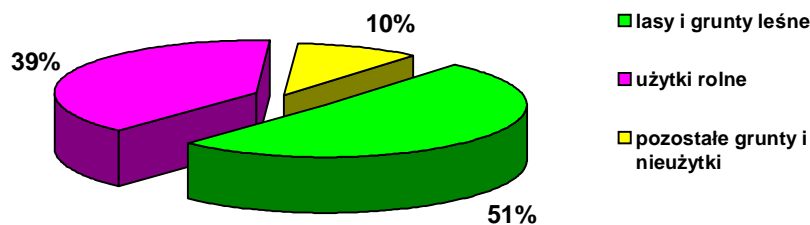
3.6. Rolnictwo

3.6.1. Użytkowanie gruntów

Powiat Zielonogórski, podobnie jak całe województwo lubuskie, charakteryzuje się najniższym w Polsce udziałem terenów użytkowanych rolniczo w stosunku do powierzchni ogólnej. Wartość ta wynosi 38,98% (dla województwa 39,4%) przy 51% udziale lasów i gruntów leśnych i 10% udziale pozostałych gruntów i nieużytków.

Ponad połowa (53%) ludności Powiatu Zielonogórskiego mieszka na wsi. W powiecie jest ponad 7 tys. gospodarstw rolnych, w tym przeważają te powyżej 1 ha użytków rolnych.

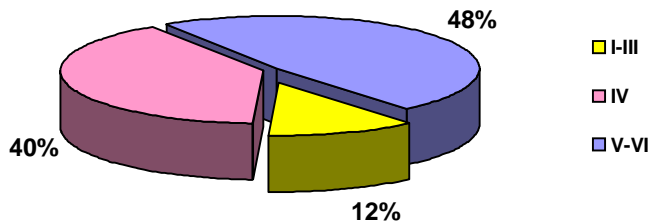
Udział użytków rolnych, lasów i pozostałych gruntów i nieużytków w ogólnej powierzchni Powiatu Zielonogórskiego w 2006 r.

Biorąc pod uwagę poszczególne gminy powiatu, można wyróżnić tylko jedną gminę o zdecydowanym (ponad 50 proc.) udziale użytków rolnych – Trzebiechów – ponad 60%.

Gminy, w których przeważają lasy i grunty leśne to: Świdnica, Nowogród Bobrzański, Zielona Góra, Zabór, Kargowa, Czerwieńsk. We wszystkich gminach udział pozostałych gruntów i nieużytków jest niższy niż 20 proc., co świadczy o stosunkowo niskim zurbanizowaniu omawianego tematu.

3.6.2. Gleby

Rozmieszczenie gleb na terenie Powiatu Zielonogórskiego jest związane z typem genetycznym rzeźby terenu i skał, na których zostały wykształcone. Gleby użytkowane rolniczo Powiatu Zielonogórskiego jakościowo nie odbiegają od jakości gleb całego Województwa Lubuskiego: 48 proc. stanowią grunty bardzo słabe (V-VI klasa bonitacyjna), 40 proc. – średnie, natomiast pozostałe 10 proc. to gleby I – III klasy bonitacyjnej, czyli od średnio – dobrych do najlepszych.

Klasyfikacja gleb użytkowanych rolniczo w Powiecie Zielonogórskim w 2006 r.

Większość gmin powiatu ma charakter rolniczy, a warunki glebowe odgrywają najistotniejszą rolę dla produkcji roślinnej. W gminie Świdnica, oprócz terenów wykorzystywanych pod tradycyjne uprawy, można znaleźć uprawy sadownicze (Buchalów, Letnica, Wilkanowo) nastawione głównie na produkcję porzeczek, truskawek, brzoskwiń i wiśni.

3.6.3. Produkcja w rolnictwie

Gospodarstwa rolne według prowadzonej działalności rolniczej można podzielić następująco:

- prowadzące wyłącznie produkcję rolniczą	51 %
- prowadzące wyłącznie działalność pozarolniczą	6 %
- prowadzące działalność rolniczą i pozarolniczą	9 %
- nie prowadzące działalności gospodarczej	34 %

W powiecie jest 458 gospodarstw o powierzchni powyżej 15 hektarów, a 233 mają powierzchnię od 10 do 15 ha. Aż 1661 gospodarstw ma powierzchnię od 1 do 2 ha, a 585 zajmuje powierzchnię od 2 – 3 ha.

Rolnicy szczególnie tych większych gospodarstw koncentrują się na uprawie zbóż, które stanowią 64,4 proc. powierzchni zasiewów. Kolejne obszary zasiewów zajmują uprawy rzepaku – 5,7 proc. oraz ziemniaków 3,9 proc. Wśród rolników coraz większą popularnością cieszą się uprawy owoców miękkich i prowadzenie sadów.

W Ochli ma siedzibę Grupa Producentów Owoców i Warzyw "HORTUS". To zrzeszenie skupia najlepszych plantatorów w powiecie.

W powiecie według Narodowego Spisu Powszechnego w maju 2002 roku (późniejszych danych brak w statystykach Urzędu Statystycznego) rolnicy hodowali:

- 7787 sztuk bydła, w tym 3358 krów,
- 25486 sztuk trzody chlewnej,
- 197 sztuk owiec,
- 687 sztuk koni,
- 866 897 sztuk drobiu.

W powiecie znajdują się zakłady zajmujące przetwórstwem płodów rolnych oraz ich magazynowaniem.

3.6.4. Identyfikacja problemów

W Powiecie Zielonogórskim nastąpiła pełna transformacja gospodarki. Większość firm to małe i średnie przedsiębiorstwa. Dobrze to świadczy o

mobilności pracodawców. Korzystną tendencją jest malejący każdego miesiąca wskaźnik bezrobocia. Dowodzi to faktu, iż rynek pracy ulega większemu nasyceniu. Potrzebne jest jednak nadal monitorowanie tych branż w gospodarce, które są w stanie wchłonąć dodatkową ilość pracowników, bądź takich, które są jeszcze białymi plamami na gospodarczej mapie powiatu.

Właściciele małych, często jednoosobowych lub rodzinnych firm nie są w stanie na bieżąco śledzić wszystkich zmian w prawodawstwie polskim i Unii Europejskiej regulującym ich działalność prawno – finansową. Dlatego niezbędne jest docieranie z takimi informacjami i możliwościami do pozyskania źródeł finansowania dla przedsiębiorców. Taką rolę w powiecie spełnia już Punkt Informacji i Doradztwa Gospodarczego „Lider”, który funkcjonuje w ramach projektu realizowanego w ramach Inicjatywy Wspólnotowej INTERREG IIIA.

Szczegółnej troski wymagają ci gospodarze i ich rodziny, którzy nie są w stanie utrzymać się wyłącznie z uprawy zbóż bądź warzyw albo hodowli zwierząt. Właścicielom lub dzierżawcom tych gospodarstw, szczególnie małych do 1 ha, należy wskazać możliwości uzyskania pomocy unijnej na rozwijanie gospodarstwa lub dodatkowych dochodów z działalności pozarolniczej.

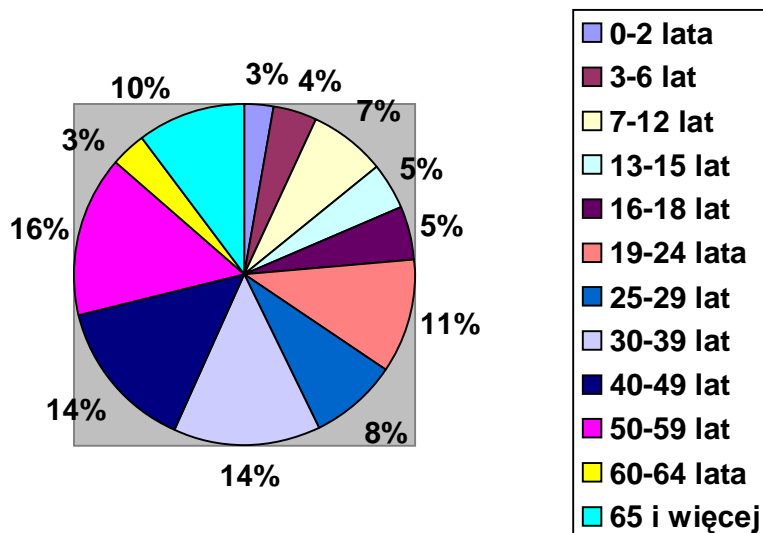
Innym rozwiązaniem może być ich przekwalifikowanie. Dlatego na terenach wiejskich powiatu niezbędne są szkolenia, które w efekcie umożliwią mieszkańcom wsi uzyskiwanie dochodów poza rolnictwem. Potrzebne są także inwestycje, które pozwolą niwelować różnice między wsią i miastem.

3.7. Sytuacja społeczna w powiecie

3.7.1. Sytuacja demograficzna

Według Urzędu Statystycznego na 31.12.2006 r. w powiecie mieszkało 89779 osób, z czego 34842 w miastach, co stanowiło 38,8%. W poszczególnych grupach wiekowych liczba mieszkańców powiatu była następująca:

Z powyższego zestawienia wynika, iż największą grupę ludności stanowią osoby w wieku produkcyjnym – 66% ogółu mieszkańców powiatu, w tym 31,8% to kobiety.

Na koniec 2006 r. najwięcej zatrudnionych, bo 37,6% miało pracę w przemyśle i budownictwie, 24,2% w usługach rynkowych, 20,4 % w usługach nierynkowych, a 17,9% w rolnictwie, łowiectwie i leśnictwie.

3.7.2. Edukacja w powiecie

Szkoły podstawowe i gimnazja

Gminy są organem prowadzącym dla szkół podstawowych i gimnazjów. W 10 gminach Powiatu Zielonogórskiego w roku szkolnym 2006/2007 funkcjonowały 42 szkoły podstawowych oraz 20 gimnazjów.

Do szkół podstawowych uczęszczało 6195 uczniów, z których 1269 zostało ich absolwentami, natomiast naukę w gimnazjach kontynuowało 3560 uczniów, a ich mury opuściło 1138 absolwentów.

Szkoły podgimnazjalne

Zgodnie z ustawą o samorządzie powiatowym ten szczebel samorządu terytorialnego prowadzi placówki szkolnictwa ponadgimnazjalnego oraz specjalnego.

System edukacji wdrożony w Powiecie Zielonogórskim jest dostosowany do wymagań i potrzeb społeczeństwa.

W Powiecie Zielonogórskim funkcjonują szkoły publiczne prowadzone przez powiat oraz szkoły niepubliczne prowadzone przez osoby fizyczne. Kształceniem objęci są zarówno młodzież, jak i dorośli. Do wyboru mają szeroką ofertę edukacyjną.

Szkoły publiczne prowadzone przez powiat:

1. Liceum Ogólnokształcące w Sulechowie,
2. Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Sulechowie,
3. Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Czerwieńsku.

Oferta kształcenia jest każdego roku korygowana, dostosowywana do oczekiwań młodzieży.

Ofertę edukacyjną Powiatu Zielonogórskiego uzupełniają szkoły niepubliczne prowadzone przez osoby fizyczne:

- 1) Liceum Ogólnokształcące „Edukacja” w Brzeziu k/Sulechowa (dla dorosłych),
- 2) Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące „Edukacja” w Brzeziu k/Sulechowa (dla dorosłych),

Placówki wychowawcze w powiecie

1. Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy w Sulechowie.
W placówce tej przebywają dzieci w wieku od 6 - 24 lat, z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim i umiarkowanym. Mają zapewnioną możliwość kształcenia w szkole podstawowej specjalnej, gimnazjum specjalnym oraz w szkole zawodowej specjalnej i przysposabiającej do pracy.
2. Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii w Przytoku.
W placówce tej przebywają dzieci w wieku od 6 - 11 lat, z zaburzonym zachowaniem oraz z problemami w nauce. Mają zapewnioną możliwość kształcenia w szkole podstawowej specjalnej.
3. Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Sulechowie wraz z filią w Zielonej Górze.
Zajmuje się udzielaniem pomocy psychologiczno – pedagogicznej dzieciom od momentu narodzin, ich rodzicom i nauczycielom.
4. Szkolne Schronisko Młodzieżowe przy Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii w Przytoku.
Upowszechnia krajoznawstwo i turystykę, jako aktywne formy wypoczynku. Zapewnia dzieciom i młodzieży oraz ich opiekunom tanie miejsca noclegowe.

W Drzonkowie funkcjonuje Internat Sportowy prowadzony przez Zielonogórski Klub Sportowy

Oferta szkół

Lp.	Gmina	Ilość szkół	Ilość oddziałów	Ilość uczniów	Absolwenci
1.	Babimost	2	15	305	112
2.	Czerwieńsk	1	14	311	80
3.	Kargowa	2	12	257	80
4.	Nowogród Bobrzański	1	17	387	126
5.	Sulechów	6	53	1222	370
6.	Bojadła	2	10	172	56
7.	Świdnica	1	9	179	67
8.	Trzebiechów	1	6	143	48
9.	Zabór	2	6	120	51
10.	Zielona Góra	2	20	464	148
RAZEM		20	162	3560	1138

Gimnazja w Powiecie Zielonogórskim w roku szkolnym 2006/2007.

Źródło: Urząd Statystyczny w Zielonej Górze

Analizując statystyki oświatowe można stwierdzić, że liczba uczniów w szkołach specjalnych pozostaje na stałym, ustabilizowanym poziomie i odpowiada ilości miejsc, jakimi dysponują internaty placówek zapewniających kształcenie specjalne.

W związku z przeprowadzoną reformą oświatową należy zauważyć zwiększoną liczbę uczniów w szkołach ponadgimnazjalnych, co jest efektem poszerzenia oferty edukacyjnej, polepszenia bazy szkół, ogromnej mobilności samych szkół, które ze swoją ofertą edukacyjną bezpośrednio docierają do absolwentów gimnazjów. Przed tymi szkołami stoi ogromne wyzwanie – zabieganie o absolwentów gimnazjów, proponowanie im atrakcyjnej oferty kształcenia.

Oferta edukacyjna w szkołach :

- specjalnych - skierowana jest do dzieci z całego Województwa Lubuskiego, a nawet innych rejonów Polski. Tylko część uczniów tych szkół – to uczniowie z naszego powiatu.
- ponadgimnazjalnych dla młodzieży – skierowana jest głównie do mieszkańców Powiatu Zielonogórskiego, absolwentów gimnazjów z gmin tworzących powiat. Zdecydowana większość uczniów tych szkół to mieszkańcy powiatu,
- ponadgimnazjalnych dla dorosłych - skierowana jest przede wszystkim do mieszkańców powiatu, albowiem stanowią oni aż 96 proc. wszystkich uczniów.

W szkołach ponadgimnazjalnych w Powiecie Zielonogórskim w roku szkolnym 2006/2007 pobierało naukę 1702 uczniów, z czego zdecydowana większość to mieszkańcy Powiatu Zielonogórskiego.

Szacuje się, że ok. 50 proc. absolwentów gimnazjów z terenu powiatu trafia do szkół ponadgimnazjalnych prowadzonych przez Powiat Zielonogórski, pozostałe 50 proc. (głównie z gmin z lewej strony Odry) kształci się w szkołach Zielonej Góry. Sytuacja ta spowodowana jest przede wszystkim centralnym położeniem Zielonej Góry, do której absolwentom gimnazjów z gmin: Zielona Góra, Świdnica, Zabór, Czerwieńsk i Nowogród Bobrzański jest znacznie bliżej niż do Sulechowa.

Aby umożliwiać w większym stopniu młodzieży wiejskiej uzyskanie matury, konieczne jest kontynuowanie pomocy materialnej, która od 3 lat była jej udzielana ze środków unijnych w ramach projektów „Program stypendialny Powiatu Zielonogórskiego dla uczniów i studentów”. W roku szkolnym 2007/2008 nie zostały uruchomione środki na ten cel. Jednakże obserwowane trudności w kontynuowaniu nauki przez część młodzieży w powiecie wskazuje, że pomoc należałoby kontynuować.

Ofertę edukacyjną Powiatu Zielonogórskiego uzupełniają szkoły dla dorosłych. W roku szkolnym 2006/2007 w 3 szkołach ponadgimnazjalnych o profilu ogólnokształcącym kształciło się 245 uczniów, z których 64 zostało absolwentami.

Warto dodać, że w Powiecie Zielonogórskim działa Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Sulechowie. Od lutego 1999 roku, kiedy powstała prowadzi kształcenie w następujących instytutach: Instytut Prawa i Administracji, Turystyki i Rekreacji, Zarządzania i Inżynierii Rolnej, Politechnicznym, oraz w Studium Języków Obcych i Wychowania Fizycznego.

Uczelnia stale się rozwija. Planuje się inwestycje, nie tylko w sferze dydaktyki, ale również sportu i rekreacji. Młodzi ludzie, mieszkańcy Powiatu Zielonogórskiego kończący szkoły średnie mogą kontynuować naukę w pobliżu miejsca zamieszkania. Jest to nie bez znaczenia w regionie, który charakteryzuje się niskimi dochodami mieszkańców.

Porównując wskaźniki obrazujące poziom wykształcenia mieszkańców powiatu z danymi dotyczącymi Lubuskiego należy stwierdzić, że mieszkańcy Powiatu Zielonogórskiego są gorzej wykształceni niż przeciętny Lubuszanin. Natomiast w Powiecie Zielonogórskim więcej osób legitymuje się podstawowym wykształceniem. Należy zrobić wszystko, by zmienić to niepokojące zjawisko.

3.7.3. Bezrobocie w powiecie

Struktura bezrobocia według wieku i wykształcenia

Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Zielonej Górze na dzień 31 grudnia 2006 r. wynosiła 11574 osób i była niższa o 35% w stosunku do 31.12.2003 r.

Poziom i stopa bezrobocia.

	31.12.2004	31.12.2005	31.12.2006
Kraj	19,1	17,6	14,9
Województwo Lubuskie	25,8	23,3	19,3
Powiat Zielonogórski	27,6	24,6	20,8
Powiat grodzki Zielona Góra	13,5	12,1	10,2

Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Zielonej Górze

Wyszczególnienie	PUP ogółem		Wzrost/ Spadek	z tego powiat ziemski		Wzrost/ spadek
	stan na 31.12.2003	stan na 31.12.2006		stan na 31.12.2003	stan na 31.12.2006	
1	2	3	4	5	6	7
Liczba osób bezrobotnych ogółem	17825	11574	-6251	9182	5899	- 3283
w tym:						
- z prawem do zasiłku	3980	1430	- 2550	1828	682	- 269
- bez prawa do zasiłku	13845	10144	-3701	7354	5217	-2137
- kobiety	9405	6898	-2507	4911	3625	-1286

Liczba bezrobotnych i stopa bezrobocia w poszczególnych miesiącach 2006 r.

Wyszczególnienie		Powiatowy Urząd Pracy ogółem	z tego		Województwo lubuskie
			powiat grodzki	powiat ziemski	
Styczeń	Liczba bezrobotnych	14 616	7 243	7 373	93 529
	Stopa bezrobocia	---	12,9%	25,6%	24,1%
Luty	Liczba bezrobotnych	14 400	7 122	7 278	93 418
	Stopa bezrobocia	---	12,7%	25,4%	24,0%
Marzec	Liczba bezrobotnych	14 122	6 990	7 132	91 993
	Stopa bezrobocia	---	12,5%	25,0%	23,8%
Kwiecień	Liczba bezrobotnych	13 587	6 681	6 906	87 590
	Stopa bezrobocia	---	12,0%	24,4%	22,9%
Maj	Liczba bezrobotnych	13 016	6 420	6 596	82 954
	Stopa bezrobocia	---	11,5%	23,5%	21,9%
Czerwiec	Liczba bezrobotnych	12 645	6 273	6 372	79 162
	Stopa bezrobocia	---	11,3%	22,8%	21,0%
Lipiec	Liczba bezrobotnych	12 673	6 297	6 376	78 229
	Stopa bezrobocia	---	11,3%	22,8%	20,8%
Sierpień	Liczba bezrobotnych	12 659	6 321	6 338	77 624
	Stopa bezrobocia	---	11,3%	22,7%	20,7%
Wrzesień	Liczba bezrobotnych	12 387	6 178	6 209	76 057
	Stopa bezrobocia	---	11,0%	21,6%	20,0%
Październik	Liczba bezrobotnych	11 968	5 923	6 045	73 433
	Stopa bezrobocia	---	10,6%	21,2%	19,4%
Listopad	Liczba bezrobotnych	11 746	5 747	5 999	71 622
	Stopa bezrobocia	---	10,3%	21,0%	19,0%
Grudzień	Liczba bezrobotnych	11 574	5 675	5 899	72 816
	Stopa bezrobocia	---	10,2%	20,8%	19,3%

Bezrobotni wg wieku

Grupa wiekowa	Grudzień 2004 r.		Grudzień 2005 r.		Grudzień 2006 r.	
	Liczba	Udział %	Liczba	Udział %	Liczba	Udział %
Do 24 lat	2.851	18,9	2.464	18,1	1.943	16,8
25 – 34 lata	4.292	28,5	3.836	28,2	3.226	27,8
35 – 44 lat	3.323	22,1	2.753	20,2	2.248	19,4
45 – 54 lat	4.043	26,9	3.877	28,4	3.387	29,3
55 lat i więcej	540	3,6	691	5,1	770	6,7
Razem	15.049	100	13.621	100	11.574	100

Bezrobotni wg poziomu wykształcenia

Poziom wykształcenia	Grudzień 2004 r.		Grudzień 2005 r.		Grudzień 2006 r.	
	Liczba	Udział %	Liczba	Udział %	Liczba	Udział %
Wyższe	864	5,7	919	6,7	888	7,7
Policealne i średnie zawodowe	3311	22,0	2989	21,9	2536	21,9

Średnie ogólne	1024	6,8	977	7,2	905	7,8
Zasadnicze zawodowe	5261	35,0	4438	32,6	3531	30,5
Podstawowe i niepełne podstawowe	4589	30,5	4298	31,6	3714	32,1
Razem	15049	100	13621	100	11.574	100

3.7.4. Warunki i jakość życia mieszkańców

Kultura

Powiat Zielonogórski prowadzi dwie placówki kultury, które mają ponadregionalny zasięg.

Lubuskie Muzeum Wojskowe w Drzonowie, działające od 1985 roku jest trzecim co do wielkości i znaczenia zbiorem militariów w Polsce. Pod względem zbiorów ustępuje jedynie Muzeum Wojska Polskiego w Warszawie i Muzeum Oręża Polskiego w Kołobrzegu. W Drzonowie znajduje się druga w Polsce kolekcja ciężkiego sprzętu wojskowego oraz druga kolekcja samolotów i śmigłowców wojskowych.

W czasie wieloletniej działalności zgromadzono ponad 3000 eksponatów. Są to samoloty i śmigłowce wojskowe, ciężki sprzęt wojskowy oraz broń. Zbiory muzeum, tak ważne dla polskiej kultury narodowej, są szeroko znane nie tylko w kraju, ale i poza jego granicami.

Muzeum Archeologiczne Środkowego Nadodrza w Zielonej Górze z siedzibą w Świdnicy, które funkcjonuje od 1982 roku, jest jedyną na terenie województwa lubuskiego specjalistyczną placówką archeologiczną. Położone na szlaku turystycznym pozwala polskim i zagranicznym gościom na zwiedzanie tak atrakcyjnych i ważnych dla historii regionu wystaw. Obecnie muzeum posiada zbiory przekraczające 50000 zinwentaryzowanych pozycji. Przez wiele lat placówka prowadziła badania grodziska sprzed 2500 lat w Wicinie.

Zdecydowaną większość zbiorów muzealnych stanowią zabytki pozyskane w trakcie wykopalisk archeologicznych. Niewielkim, ale znaczącym fragmentem tych zbiorów są przedmioty pochodzące z przypadkowych znalezisk oraz spuścizna po zbiorach byłych muzeów niemieckich.

Odrębną kategorią zbiorów jest kolekcja ok. 3000 monet. Obok ceramiki i biżuterii z różnych okresów dziejowych przechowywane są okazy militariów z czasów wpływów rzymskich i średniowiecza.

W swoich zbiorach muzeum posiada także interesującą kolekcję zabytków pochodzących z prekolumbijskiej Ameryki.

Jako nieliczne w Polsce łączy wystawiennictwo z badaniami naukowymi. Biblioteka muzealna liczy obecnie 5000 woluminów, poświęconych archeologii, głównie opracowań dokumentujących i rejestrujących prawie 40 lat badań wykopaliskowych i archeologicznych.

W wyniku złożonego wniosku o dofinansowanie adaptacji Zboru Kalwińskiego w Sulechowie na salę widowiskowo-projekcyjną pozyskano środki z Unii Europejskiej i oddano obiekt do dyspozycji mieszkańców gminy Sulechów 30 listopada 2007 roku. Wreszcie bardzo ciekawy historycznie i architektonicznie obiekt kultury materialnej Sulechowa na nowo odzyskał swoje ważne i długo oczekiwane miejsce w krajobrazie Sulechowa, oferując mieszkańcom w pełni profesjonalną salę widowiskowo-projekcyjną bogato wyposażoną w nowoczesne urządzenia techniczne i kawiarnię.

Po adaptacji obiekt zyskał profesjonalną salę na 271 miejsc, przystosowaną do organizacji koncertów, widowisk, projekcji filmowych, prezentacji, seminariów i szkoleń. Walorem sali jest jej wspaniała akustyka przystosowana do wszystkich współczesnych widowisk artystycznych.

Sala posiada profesjonalną aparaturę nagłaśniającą wraz z konsoletą cyfrową, aparaturę odsłuchową, oświetlenie estradowe, projektor Mitsubishi o rozdzielczości 1024 x 768, kontrast 2000:1, ekran kinowy zwijany o wymiarach 900 x 500, Scena wyposażona jest w kurtynę horyzontalną, kurtynę rozsuwaną dwuczęściową, kulisy boczne, fortepian. W sali zainstalowano nowoczesny system wentylacji i nadmuchu ciepłego powietrza.

W foyer do dyspozycji gości znajduje się elegancka kawiarnia z barkiem na 90 miejsc. Organizowane są w niej spotkania, imprezy okolicznościowe, taneczne, recitale, koncerty, wernisaże i transmisje telewizyjne.

Kawiarnia oferuje dogodne warunki do organizowania konferencji, prezentacji, imprez integracyjnych, zjazdów, spotkań, balów, jubileuszy i zabaw połączonych z animacją.

Organizowane są szkolenia dla firm i instytucji łącznie z noclegami i programem pobytu w gminie. Do każdej imprezy przygotowywana jest odpowiednia aranżacja sali, nastrój, muzyka. O spotkaniach i koncertach informujemy w lokalnych mediach, plakatach i na stronie www.dk-sulechow.com. Ponadto obiekt posiada profesjonalne garderoby i kameralną salkę do spotkań i narad.

Zbór został zaakceptowany przez mieszkańców i twórców. Przez pierwsze trzy miesiące odwiedziło obiekt 9 540 osób

Oprócz tego w powiecie działa 29 placówek bibliotecznych z 326,5 tys. woluminów oraz 1 kino ze 169 miejscami na widowni.

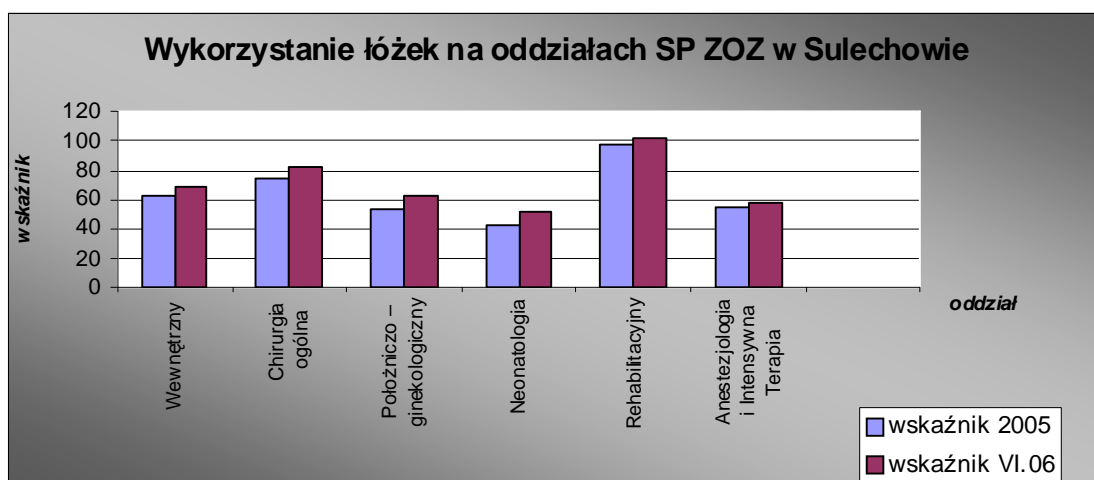
Służba zdrowia

W Powiecie Zielonogórskim działają dwa samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej -Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Sulechowie oraz Szpital Rehabilitacyjny – Lecznicy dla Dzieci SP ZOZ w Wojnowie.

SP ZOZ w Sulechowie – to 168 – łóżkowy szpital oraz poradnie specjalistyczne. Swym działaniem szpital obejmuje mieszkańców następujących gmin: Sulechów, Babimost, Kargowa, Trzebiechów oraz część gminy Czerwieńsk. Opiekę zdrowotną mieszkańców pozostałych gmin powiatu zapewnia Szpital Wojewódzki SP ZOZ w Zielonej Górze.

Obecnie szpital w Sulechowie dysponuje następującymi oddziałami: chorób wewnętrznych, chirurgii ogólnej i onkologicznej, położniczo – ginekologiczny, neonatologiczny anestezjologii i intensywnej terapii, rehabilitacji z pododdziałem rehabilitacji dziecięcej.

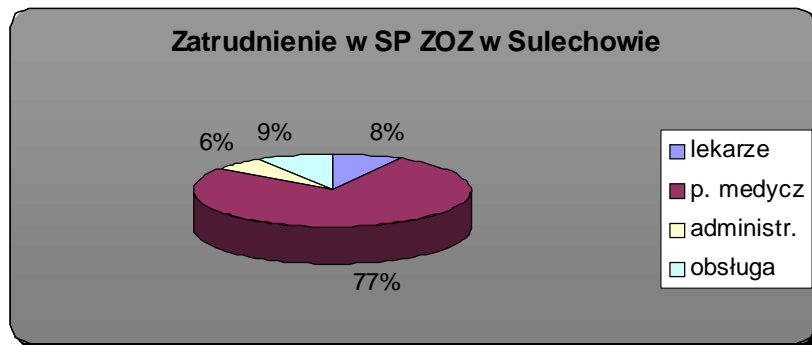
W strukturach SP ZOZ-u znajdują się ponadto: pogotowie ratunkowe, apteka zakładowa, poradnia laktacyjna, poradnia chirurgiczna (ogólna, onkologiczna, urazowo- ortopedyczna), poradnia rehabilitacyjna i zakład fizjoterapii, poradnia medycyny paliatywnej, medycyny pracy, neonatologiczna, gastroenterologiczna, ginekologiczno- położnicza, leczenia bólu, patologii ciąży i szkoła rodzenia.

Jak wynika z powyższych danych w czerwcu 2006 r. najwyższy wskaźnik wykorzystania łóżek, wynoszący 102 proc., był na oddziale rehabilitacji, najniższy – 51% -na oddziale neonatologicznym.

Analizując powyższy wykres zauważa się tendencję wzrostu wykorzystania łóżek i to na wszystkich oddziałach.

Nawet na oddziale neonatologicznym, gdzie w minionych latach wskaźnik utrzymywał się w granicach 43-46% zauważamy wzrost o 8% w stosunku do roku poprzedniego. Ma to związek ze zwiększeniem liczby porodów.

Szpital Rehabilitacyjno - Leczniczy dla Dzieci Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Wojnowie jest jedyną w województwie lubuskim placówką, która realizuje świadczenia zdrowotne z zakresu rehabilitacji pulmonologicznej wieku rozwojowego w trybie stacjonarnym, a w województwach ościennych występuje nisza rynkowa na tego typu świadczenia.

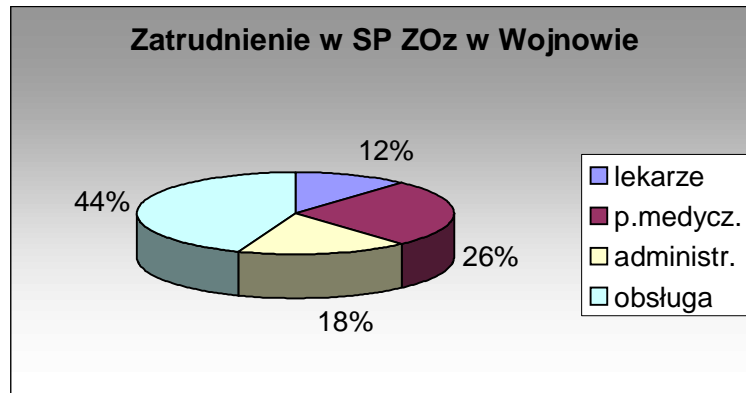
Na leczenie i rehabilitację przyjmowane są dzieci w wieku 3 – 15 lat z terenu całej Polski ze schorzeniami układu oddechowego i chorobami o podłożu alergicznym: nawracające zapalenie oskrzeli, zespoły zatokowo- oskrzelowe, astma oskrzelowa, stany po zapaleniu płuc, wrodzone wady układu oddechowego, a także schorzenia neurologiczne, wrodzone wady serca, wady postawy itp. schorzenia.

Rehabilitacja i leczenie dzieci odbywa się w systemie turnusowym - trwa od 4 do 6 tygodni. Przy szpitalu działa oddział przedszkolny, 6 – klasowa szkoła podstawowa, oraz I i II klasa gimnazjum. W szpitalu funkcjonuje Szkoła dla Chorych Dzieci na Astmę i Choroby Alergiczne.

Szpital posiada bardzo dobrą bazę lokalową, pozwalającą na wszechstronność terapii w postaci gabinetów kinezyterapii, psychoterapii

indywidualnej i grupowej, terapii zajęciowej, pełnego zakresu fizykoterapii, wykonuje także diagnostykę w zakresie chorób alergicznych.

Szpital Rehabilitacyjno- Leczniczy w Wojnowie zatrudnia 40 osób. W okresie 2004 – I poł. 2006 w placówce hospitalizowano 1636 osób.

Obiekt jest stale remontowany i modernizowany. Przygotowano pod względem projektowym projekt „Renowacja pałacu w Wojnowie”. Wyremontowano kuchnię, wyremontowano i wyposażono salę fizykoterapii, zakupiono sprzęt medyczny i rehabilitacyjny ze środków własnych i PFRON, oddano do użytku windę. Zrealizowano projekt „Motylkowe szpitale”, wyremontowano sale maluchów, ozdobiono malowidłami postaci z bajek, pomalowano wszystkie łóżka dziecięce oraz zakupiono nową dziecięcą pościel.

Wzrost jakości obsługi interesantów w powiatowych jednostkach administracyjnych.

Z dniem 1 stycznia 1999 roku wprowadzono w Polsce nowy trójstopniowy podział terytorialny państwa, którego jednostkami są gminy, powiaty i województwa. Powiat jako lokalna wspólnota samorządowa funkcjonuje na podstawie Ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym. Organami powiatu są rada powiatu, jako organ stanowiący i kontrolny oraz zarząd powiatu jako organ wykonawczy. Zarząd wykonuje zadania powiatu przy pomocy starostwa powiatowego, kierowników powiatowych służb, inspekcji i straży oraz jednostek organizacyjnych powiatu, które wspólnie tworzą powiatową administrację zespoloną. Rada powiatu kontroluje działalność zarządu.

- Poprawę funkcjonowania komórek organizacyjnych urzędu uzyskano przez:
- zmianę struktury organizacyjnej starostwa – bardziej dostosowującej funkcjonowanie urzędu do potrzeb mieszkańców,
 - prowadzenie szkoleń pracowniczych - należy promować doksztalcanie wśród pracowników, a także kontynuować wśród nich naukę języka obcego – angielskiego, niemieckiego,
 - zwiększanie zatrudnienie odpowiednio do zwiększających się zadań,
 - utworzenie na parterze w siedzibie Starostwa -Biura Obsługi Klienta,
 - aktualizowanie na bieżąco regulaminu organizacyjnego dostosowanego do wymogów UE,
 - wszczęcie starań o uzyskanie certyfikatu ISO 9001,
 - informatyzację w powiecie, utworzenie sieci informatycznej w starostwie, PODGiK-u, PCPR-ze, PINB-ie wraz z połączeniem siecią wszystkich jednostek organizacyjnych powiatu i urzędów gmin ze starostwem.

3.7.5. Bezpieczeństwo w powiecie

Komenda Miejska Policji w Zielonej Górze

W latach 2007-2009 r. strategia działań Komendy Policji w Zielonej Górze obejmuje przede wszystkim:

1. skuteczne zapobieganie i zdecydowaną eliminację przestępstw i wykroczeń szczególnie uciążliwych dla społeczności lokalnych w ramach następujących programów rządowych: „Razem Bezpieczniej”, „Zero tolerancji dla przemocy w szkole”, „Krajowy Program Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego na lata 2005-2007-2013 GAMBIT”,
2. utrzymanie niskiego poziomu zagrożenia przestępczością, oraz dalsza poprawa wykrywalności przestępstw przeciwko życiu i zdrowiu oraz mieniu,
3. prowadzenie aktywnych działań na rzecz bezpieczeństwa publicznego w ścisłej współpracy z władzami samorządowymi,
4. zapobieganie i przeciwdziałanie przemocy w rodzinie,
5. rozpoznawanie i zwalczanie przestępczości kryminalnej, gospodarczej i korupcyjnej, w tym przede wszystkim o charakterze zorganizowanym,
6. doskonalenie przygotowań policji do działań w sytuacjach kryzysowych.

Komenda Miejska Policji prowadzi także szereg akcji o charakterze prewencyjnym, a wśród nich takie akcje jak: „Trzeźwość”, „Bezpieczna droga do szkoły”, „Rower”, „Jeżdżę w pasach bezpieczeństwa” czy „Bądź widoczny zimą”.

Jednostkami podległymi Komendy Miejskiej Policji w Zielonej Górze są:

- Komisariat Policji I w Zielonej Górze,
- Komisariat Policji II w Zielonej Górze,
- Komisariat Policji III w Zielonej Górze,
- Komisariat Policji w Sulechowie.

W 2006 roku na terenie Powiatu Zielonogórskiego popełniono 8329 przestępstw stwierdzonych w zakończonych postępowaniach przygotowawczych według wybranych rodzajów przestępstw takich jak: zabójstwa, uszczerbek na zdrowiu, udział w bójce lub pobiciu, kradzież rzeczy, rozbój, wymuszenia, przestępstwa gospodarcze i drogowe. W stosunku do całego województwa lubuskiego stanowi to 21 % ogółu zakończonych przestępstw.

Przestępstwa gospodarcze to 1140 zdarzeń, zaś przestępstwa drogowe to 939 zdarzeń. Pozostałe 6250 zdarzeń stanowią przestępstwa o charakterze kryminalnym i to jest tylko o 35 przestępstw mniej niż w 2003 roku. Przestępstwa kryminalne stanowią 75% ogółu przestępstw. Większość przestępstw kryminalnych to przestępstwa pospolite, godzące najczęściej w interes osoby fizycznej, co bezpośrednio wpływa na poczucie bezpieczeństwa obywateli.

Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw w Powiecie Zielonogórskim na rok 2006 wynosi 64,2 %, co w stosunku do 2003 roku stanowi wzrost wykrywalności sprawców o 4%. Jest ona jednak jeszcze niższa niż średnia województwa lubuskiego, która wynosi 70,7%. Wskaźnik ten stanowi stosunek liczby przestępstw wykrytych w danym roku do liczby przestępstw stwierdzonych w danym roku, powiększonej o liczbę przestępstw stwierdzonych w podjętych postępowaniach, a umorzonych w latach poprzednich z powodu niewykrycia sprawców. Dane uzyskano z Rocznika Statystycznego 2007 r.

W efekcie działań funkcjonariuszy Komendy Miejskiej Policji w Zielonej Górze można zaobserwować, że zmniejszył się wskaźnik wszczętych spraw o przestępstwa kryminalne, ograniczona została ilość kradzieży cudzej rzeczy, zmniejszyła się ilość rozbójów, kradzieży rozbójniczych i wymuszeń rozbójniczych. Ponadto zmniejszyła się liczba zdarzeń cechujących się dużą agresywnością i bezwzględnością sprawców.

Obecnie stan zatrudnienia w Komendzie Miejskiej Policji w Zielonej Górze wynosi 453 policjantów, gdzie w całym województwie pracuje 2549 funkcjonariuszy. Tak wysoki stan zatrudnienia ma niewątpliwie wpływ na wzrost wykrywalności przestępstw, a przede wszystkim spadek przestępczości.

Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Zielonej Górze

Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Zielonej Górze funkcjonuje w ramach administracji rządowej, jednak zespolona została z Prezydentem Miasta i Starostą Powiatu.

Państwowa Straż Pożarna jest zawodową, umundurowaną i wyposażoną w specjalistyczny sprzęt formacją do walki z pożarami, klęskami żywiołowymi i innymi miejscowymi zagrożeniami.

Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Zielonej Górze swoim zasięgiem działania obejmuje teren Powiatu Grodzkiego Zielona Góra i teren

Powiatu Ziemskiego Zielonogórskiego. W skład Powiatu Ziemskiego wchodzi 10 gmin.

Samorząd powiatowy wykonuje określone zadania publiczne o charakterze ponad gminnym w zakresie ochrony przeciwpowodziowej, przeciwpożarowej i zapobieganiu innym nadzwyczajnym zagrożeniom życia i zdrowia ludzi oraz środowiska.

Podstawowe grupy zagrożeń stanowią zagrożenia: chemiczne, budowlane, radiologiczne, ekologiczne, górnicze, terrorystyczne, powodziowe. Do najważniejszych i wywołujących najgroźniejsze skutki zagrożeń mogących powstać w powiecie należy zaliczyć zagrożenia z udziałem toksycznych środków przemysłowych. Obecnie zagrożenie tego typu może powstać w następujących zakładach działających na terenie powiatu: „ROCKWOOL-Polska” w Cigacicach; Stacja Uzdatniania Wody w Zawadzie, „JORGE” Sp. z o.o. w Czerwieńsku.

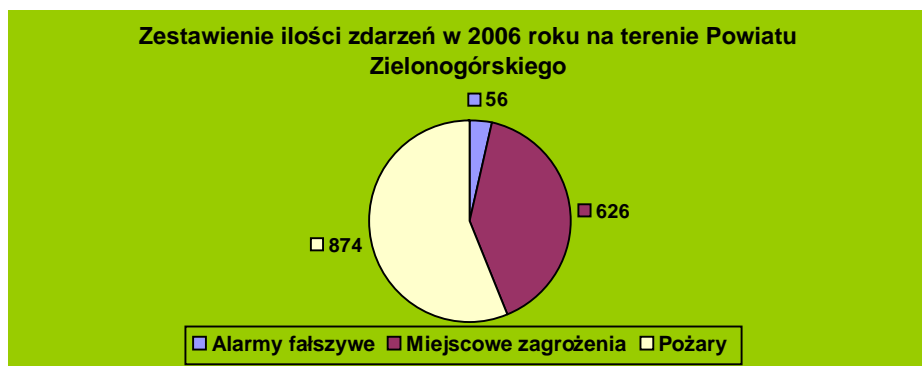
W strukturze organizacyjnej Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Zielonej Górze funkcjonują trzy jednostki Ratowniczo- Gaśnicze PSP wspierane przez 41 jednostek ochotniczej Straży Pożarnej, z których 14 włączonych jest do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego. Obowiązująca zasada, by w każdej gminie funkcjonowała co najmniej jedna jednostka OSP włączona do Krajowego Systemu Ratowniczo Gaśniczego na dziś nie została spełniona tylko w Gminie Bojadła.

W ramach systemu walka z pożarami i innymi klęskami żywiołowymi prowadzona jest siłami i środkami jednostek ochrony przeciwpożarowej włączonych do systemu na wszystkich poziomach jego funkcjonowania. Ratownictwo techniczne prowadzą wszystkie jednostki Państwowej Straży Pożarnej wspierane przez jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej. Ratownictwo wysokościowe tworzy jedna w województwie specjalistyczna grupa wysokościowa stosująca techniki alpinistyczne i wykorzystująca do działań ratowniczych specjalistyczny sprzęt ratowniczy.

Ponadto funkcjonuje ratownictwo wodne, ratownictwo chemiczne i ekologiczne oraz ratownictwo medyczne.

W ciągu 2006 roku na terenie Powiatu Zielonogórskiego jednostki organizacyjne państwowej i ochotniczej Straży Pożarnej interweniowały 1548 razy, co w porównaniu z analogicznym okresem roku ubiegłego (891 zdarzeń) stanowi wzrost 23,84%.

W ogólnej liczbie zdarzeń pożary stanowiły 56,45% (874 pożarów), a miejscowe zagrożenia stanowiły 39,01% (604 zdarzeń). W porównaniu do roku 2005 (738 pożarów i 450 miejscowych zagrożeń) nastąpił wzrost ilości pożarów o 18,42% oraz wzrost liczby miejscowych zagrożeń o 34,22%.

W ciągu 2006 roku jednostki organizacyjne państwowej i ochotniczej straży pożarnej na terenie Powiatu Zielonogórskiego wyjeżdżały do zdarzeń (pożary, miejscowe zagrożenia, alarmy fałszywe) średnio co 5 godz. 39 min., w tym do pożarów co 10 godz. 1 min., do miejscowych zagrożeń co 14 godz. 30 min., a do alarmów fałszywych co 125 godz. 8 min. Średnio w każdym dniu 2006 roku jednostki ochrony przeciwpożarowej zanotowały 4 (4,24) wyjazdy do zdarzeń.

Zakres zadań postawionych dla jednostek ochrony przeciwpożarowej w zakresie: walki z pożarami, ratownictwa technicznego, ratownictwa chemicznego, ratownictwa ekologicznego, ratownictwa medycznego wskazuje potrzebę właściwego przygotowania tych jednostek i wyposażenie podmiotów ratowniczych.

3.7.6. Stowarzyszenia

Zgodnie z Ustawą „Prawo o Stowarzyszeniach” stowarzyszenie jest dobrowolnym, trwałym i samorządnym zrzeszeniem o celach niezarobkowych, które samodzielnie określa swoje zadania, programy działania, struktury organizacyjne oraz uchwała akty wewnętrzne dotyczące jego działalności opierając ją na pracy społecznej członków.

W powiecie swoją siedzibę ma 181 stowarzyszeń, z czego 138 to stowarzyszenia rejestrowe, a 12 zwykłe. Obok nich funkcjonuje 11 klubów sportowych i 20 uczniowskich klubów sportowych, które fakt założenia zgłaszają na piśmie organowi nadzorującemu.

Główne kierunki realizowane przez stowarzyszenia rejestrowe zobrazowane są w poniżej tabeli.

	Kierunki działań stowarzyszeń	Liczba stowarzyszeń
	ogółem	138
1	Rozwój i promocja regionu	25
2	Upowszechnianie wiedzy o kulturze i tradycji	15
3	Sport i rekreacja	58
4	Ochrona i promocja zdrowia	11
5	Ekologia	2
6	Edukacja	11
7	Różne	16

3.7.7. Pomoc społeczna

Realizacja zadań oraz tworzenie systemu wsparcia społecznego leży w kompetencji gmin, powiatu, samorządu województwa oraz rządu, przy aktywnej współpracy z organizacjami pozarządowymi, związkami wyznaniowymi, Kościołem Katolickim, fundacjami i stowarzyszeniami.

Chcąc realizować koncepcję budowy systemu pomocy społecznej trzeba pamiętać o głównym celu tej koncepcji, a mianowicie o skutecznym wspieraniu osób i rodzin w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia.

Priorytetowo będą traktowane inicjatywy i programy wspierające zatrudnienie i integrację społeczną, aktywizację osób bezrobotnych i biernych zawodowo, zapobieganie wykluczeniu społecznemu oraz zapewnienie równego dostępu do zatrudnienia osobom i grupom społecznym doświadczającym dyskryminacji na rynku pracy, m. in. przez rozwijanie alternatywnych form zatrudnienia, podnoszenie lub zmianę kwalifikacji zawodowych oraz promocję przedsiębiorczości i samozatrudnienia.

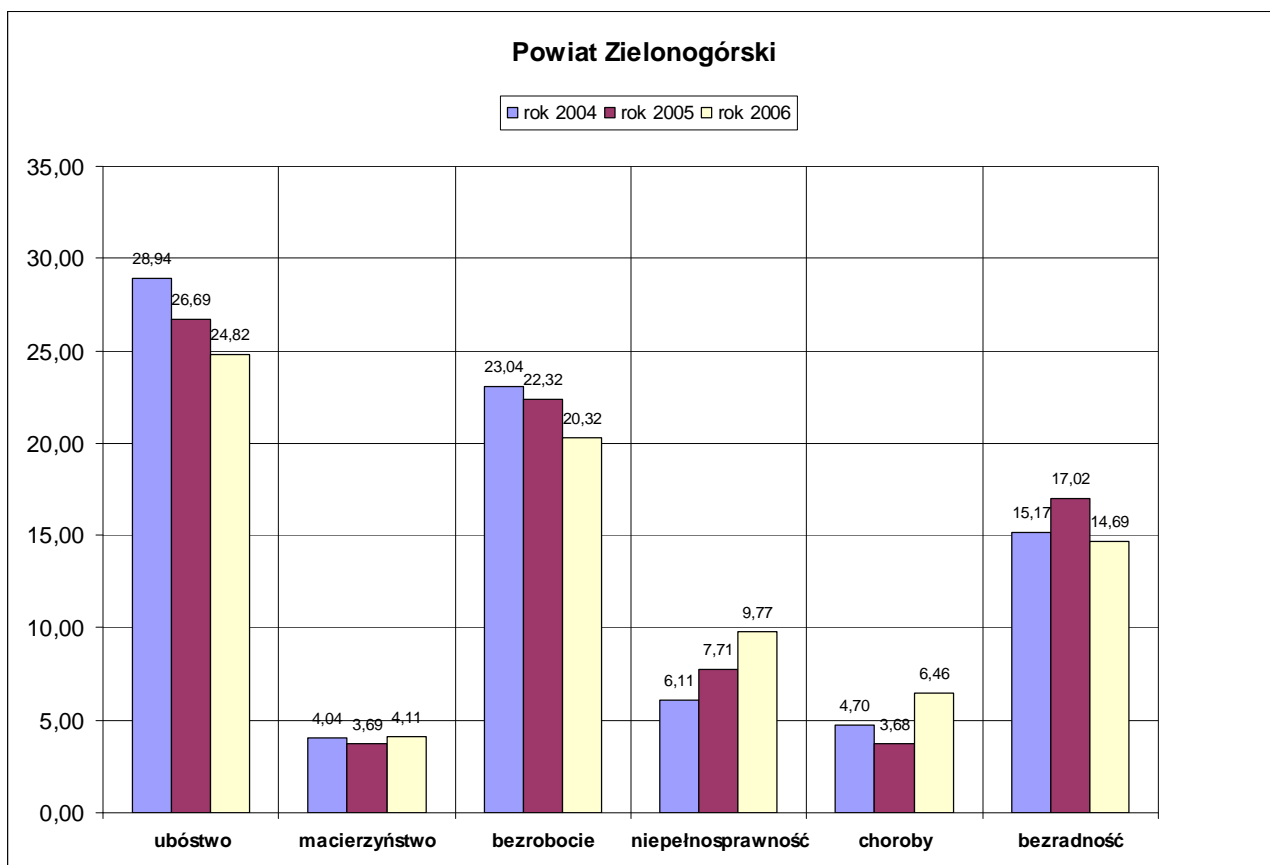
Ośrodki pomocy społecznej

W Powiecie Zielonogórskim funkcjonuje 10 ośrodków pomocy społecznej działających zarówno w obszarze miejskim jak i wiejskim. Ich działalność w powiecie wspomagają:

- Dom Pomocy Społecznej w Trzebiechowie,
- Dom Pomocy Społecznej w Bełczu,
- Centrum Usług Opiekuńczych w Sulechowie,
- Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna w Sulechowie, oraz filia w Zielonej Górze.

Ostatnie lata zmian społeczno – gospodarczych w Polsce ujawniły szereg problemów społecznych, które dotknęły również mieszkańców Powiatu Zielonogórskiego,

Procentowy udział najważniejszych przyczyn udzielenia pomocy przez Ośrodki Pomocy Społecznej w gminach mieszkańcom powiatu w poszczególnych latach

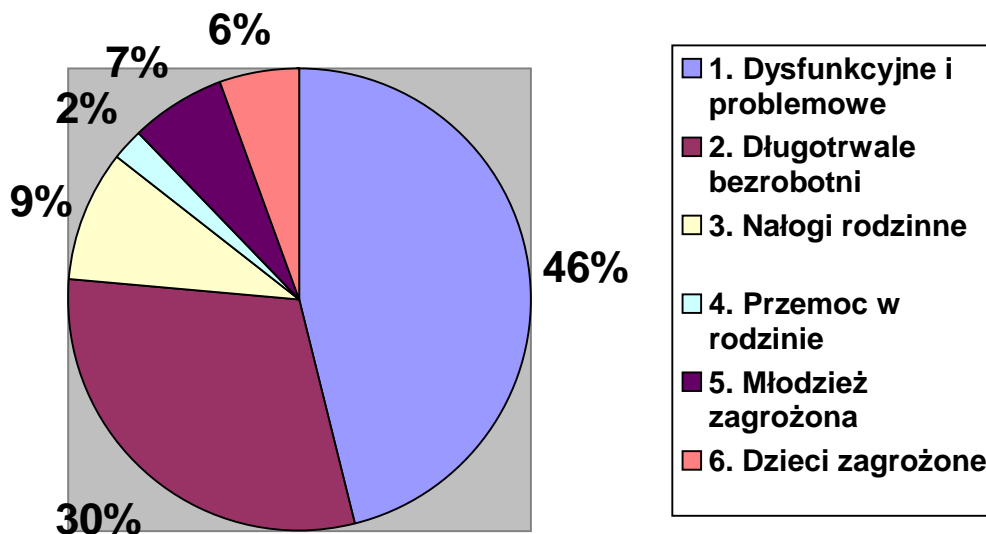
Jak wynika z danych ośrodków pomocy społecznej wiodącym powodem przyznania pomocy rodzinom było ubóstwo, bezrobocie, bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego, niepełnosprawność oraz długotrwałe i ciężkie choroby.

Rodziny z Powiatu Zielonogórskiego znajdujące się w trudnych sytuacjach życiowych, których nie są w stanie pokonać wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia mogą uzyskać wsparcie i skorzystać z różnych form pomocy (pieniężnych i niepieniężnych).

Jednak ciągle szerzące się ubóstwo powodują, że liczba osób i rodzin wymagających pomocy zwiększa się z roku na rok, a posiadane na ten cel środki finansowe są zdecydowanie niewystarczające.

Poniżej zamieszczony wykres obrazuje powody zagrożenia w 2006 roku procesem marginalizacji wśród mieszkańców Powiatu Zielonogórskiego oraz jego rozmiar, przy czym w statystyce te same osoby mogą występować w różnych grupach.

Przyczyny i wymiar zagrożeń występujących wśród mieszkańców Powiatu Zielonogórskiego.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

Zadania Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie koncentrują się głównie w obrębie: opieki nad dzieckiem i rodziną, w tym między innymi na organizowaniu opieki w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo - wychowawczych, szkoleniu kandydatów na rodziny zastępcze, prowadzeniu domów pomocy społecznej (Dom Pomocy Społecznej w Bełczu i Trzebiechowie), ośrodków wsparcia, w tym ośrodków interwencji kryzysowej oraz dla ofiar przemocy w rodzinie, rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie zgodnie z ustawą o pomocy społecznej ma także za zadanie zapewnić opiekę i wychowanie dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodziców przez organizowanie i prowadzenie placówek opiekuńczo- wychowawczych.

	2005	2006	2007
rodziny zastępcze	9	6	11
placówki opiekuńczo – wychowawcze	0	7	4
młodzieżowe ośrodki wychowawcze	3	3	1
specjalne ośrodki szkolno - wychowawcze	1		
ogółem	13	16	16

Usamodzielnienie podopiecznych z rodzin zastępczych i całodobowych placówek opiekuńczo – wychowawczych - ilość usamodzielnień w poszczególnych latach.

Ponieważ aktualnie brak jest chętnych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej ważnym zadaniem jest utworzenie całodobowej wielofunkcyjnej placówki opiekuńczo – wychowawczej na terenie powiatu.

Obecny stan, tzn. brak placówki opiekuńczo – wychowawczej na naszym terenie powoduje wydłużenie terminu realizacji postanowień sądowych o umieszczeniu małoletnich w placówkach określonego typu.

Z uwagi na taki stan rzeczy dzieci długo oczekują na miejsca w placówkach poza powiatem, pozostając w rodzinach, które zostały pozbawione lub ograniczone w prawach rodzicielskich.

Umieszczenie w odległych placówkach utrudnia pracę z dziećmi i rodziną oraz pozbawia szans powrotu do środowiska.

Rodziny zastępcze

Organizowanie i finansowanie opieki w rodzinach zastępczych jest zadaniem własnym powiatu. Na dzień 31.12.2007 r. pomocą objętych było 124 dzieci w 101 rodzinach, 12 dzieci przebywających w 5 pogotowiacz rodzinnych, 4 dzieci w jednej zawodowej, nie spokrewnionej z dzieckiem rodzinie zastępczej wielodzietnej, a także 47 pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych kontynuujących naukę.

Największym problemem w tym zakresie jest brak kandydatów na rodziny zastępcze wszystkich typów, a także brak możliwości całkowitego usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków tych rodzin z powodu braku mieszkań. Przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie działa obecnie Poradnia Rodzinna, która obejmuje wsparciem głównie rodziny zastępcze, oraz inne rodziny dysfunkcyjne.

Placówki opiekuńczo – wychowawcze

Powiat Zielonogórski nie posiada placówek opiekuńczo-wychowawczych, dlatego dzieci z powiatu są kierowane głównie do placówek znajdujących się na terenie województwa lubuskiego i ościennych.

W 2007 r. skierowano do placówek opiekuńczo – wychowawczych 27 dzieci, w tym do placówek socjalizacyjnych (dom dziecka) 23 dzieci i interwencyjnych 4 dzieci.

W tej dziedzinie największym problemem jest kierowanie dzieci do placówek interwencyjnych w nagłych sytuacjach oraz do domów dziecka. Z uwagi na przepełnienie placówek w województwie i w kraju, a także rosnącą liczbą wydawanych przez sąd postanowień istnieje potrzeba utworzenia w powiecie domu dziecka lub rodzinnych domów dziecka z miejscami interwencyjnymi.

Obecnie w placówkach opiekuńczo- wychowawczych przebywa 54 wychowanków.

W ostatnich latach liczba dzieci w placówkach przedstawia się następująco:

	2005	2006	2007
Dzieci umieszczone w placówkach ogółem	-	7	27
w tym w placówce interwencyjnej	-		4
Ilość usamodzielnień	-	7	4
Przejście do Młodzieżowych Ośrodków Wychowawczych	-	3	1
Przejście do rodziny zastępczej	-	1	0
Powrót do domu rodzinnego	-	1	0
Na koniec roku dzieci w placówkach	37	32	54
Dzieci oczekujące na placówkę	5	16	16
Potrzeba miejsc	42	48	70

Dla osób opuszczających placówki opiekuńczo – wychowawcze i nie mających możliwości powrotu do rodziny właściwym wsparciem może być mieszkanie chronione, które, osoby tam przebywające pod opieką specjalistów, przygotowują do prowadzenia samodzielnego życia.

Mieszkanie chronione zapewnia warunki samodzielnego funkcjonowania w środowisku w integracji ze społecznością lokalną.

Domy pomocy społecznej

W powiecie funkcjonują 2 domy pomocy społecznej przeznaczone dla osób przewlekle somatycznie chorych i niepełnosprawnych fizycznie. Mieszkańcy Powiatu Zielonogórskiego korzystają również z usług świadczonych przez inne domy znajdujące się w Lubuskiem.

W 2007 roku w domach pomocy społecznej umieszczono łącznie 45 osób, w tym 25 osób w DPS w Trzebiechowie i 20 osób w DPS w Bełczu. Obecnie w związku z wejściem w życie nowych zasad finansowania nie ma osób oczekujących na skierowanie.

Dom Pomocy Społecznej w Bełczu jest jednostką organizacyjną Powiatu Zielonogórskiego. Powstał w 2000 r. na terenie 3 hektarowego parku ze stawem. Posiada 75 miejsc – 55 dla osób przewlekle somatycznie chorych, 20 dla osób niepełnosprawnych fizycznie i osób z chorobą Alzheimera. Dom pozbawiony jest barier architektonicznych, posiada windę i podjazdy dla osób niepełnosprawnych.

W domu znajdują się pokoje jedno, dwu, trzy i czteroosobowe z łazienkami, pokój gościnny, biblioteka z czytelnią, sala rekreacyjna, w której odbywają się spotkania okolicznościowe i integracyjne, pomieszczenia do terapii i rehabilitacji, kaplica, jadalnia, gabinet zabiegowo – pielęgniarski, sala dziennego pobytu-świetlice, sale telewizyjne, a także kuchenki oddziałowe, w których mieszkańcy mogą przygotować sobie posiłki.

Pensjonariuszami domu są zarówno osoby młode jak i starsze. Dlatego oferta musi być różnorodna i dostosowana do każdego wieku. Mieszkańcy uczestniczą w imprezach kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych. Oglądają spektakle teatralne, biorą udział w wycieczkach rekreacyjnych, zdobywają nagrody we współzawodnictwie sportowym i artystycznym.

Obecny Dom Pomocy Społecznej w Trzebiechowie został wybudowany w latach 1903 – 1905 na obszarze 2,5 ha z inicjatywy księżnej Marii Aleksandry von Reuss jako sanatorium. Wystrój i wyposażenie wewnątrz zaprojektował pozyskany do tego przedsięwzięcia staraniem księżnej – Henry van de Velde, dzięki któremu DPS zawdzięcza sławę. To jedyna jego praca, jaką można oglądać w Polsce. Obecnie o wnętrzach DPS – u w Trzebiechowie historycy sztuki mówią „perła lubuskiej secesji”

Aktualnie dom dysponuje 105 miejscami w pokojach jedno, dwu i trzyosobowych, oraz 4 pokojami czteroosobowymi przeznaczonymi dla osób leżących.

Pensjonariusze domu to osoby przewlekle somatycznie chore oraz niepełnosprawne. W DPS – ie prowadzone są usługi terapeutyczne takie jak: psychoterapia, terapia pedagogiczna, muzykoterapia, arteterapia, terapia zajęciowa. Pracownicy DPS – u pomagają podopiecznym w załatwianiu spraw osobistych, urzędowych, w rozwiązywaniu problemów dnia codziennego, w

podtrzymywaniu kontaktów z rodziną i środowiskiem. Ponadto prowadzone są usługi rehabilitacyjne: fizykoterapia (galwanizacja, jonoforeza, diadynamik, światłolecznictwo, inhalacje pneumatyczne), kinezyterapia (ćwiczenia trzyłożkowe – bierne, czynnobiernie, pionizacja, nauka i doskonalenie chodu). Natomiast w gabinecie prowadzone są kompleksowe ćwiczenia w UGUL-u, gimnastyka zespołowa, ćwiczenia relaksacyjno – oddechowe, ogólnie usprawniające. Pensjonariusze uczestniczą także w aktywnych spacerach pieszych.

Najważniejszym problemem tych placówek jest niewystarczający poziom środków finansowych na bieżącą działalność prowadzący do częściowego ograniczenia form pracy na rzecz mieszkańców domu oraz brak w budżecie państwa środków na dochodzenie do ustawowych standardów, które domy powinny spełniać.

Pomoc osobom niepełnosprawnym

Na szczególną uwagę zasługują problemy osób niepełnosprawnych. Rodziny, w których przebywają osoby niepełnosprawne stoją często przed problemem odnoszącym się do materialnej sfery ich życia, konieczności zapewnienia opieki i świadczenia usług pielęgnacyjnych, niesienia pomocy w codziennych czynnościach życiowych i zapewnienia warunków domowej rehabilitacji.

Działania podejmowane na rzecz osób niepełnosprawnych powinny być zróżnicowane, inaczej bowiem kształtują się potrzeby osób tworzących jednoosobowe gospodarstwo domowe, inaczej potrzeby członków rodziny. Według danych Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych 15 proc. (wg danych PCPR) ogółu mieszkańców Powiatu Zielonogórskiego to osoby niepełnosprawne w różnym stopniu.

Większość osób niepełnosprawnych to osoby, które ze względu na swój stan zdrowia i negatywne stereotypy postrzegania niepełnosprawności, żyją na marginesie społeczeństwa. Kolejnym problemem, który dotyka osoby niepełnosprawne, to zwiększone wydatki na leki, przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze. Niestety, często te osoby zmuszone są do korzystania ze wsparcia instytucji pomocy społecznej, zarówno gminnych jak i powiatowych, które nie zawsze w pełni zabezpieczają ich potrzeby.

Wymaga to istotnych zmian w obecnie istniejących systemach pomocy instytucjonalnego wsparcia i pomocy osobom niepełnosprawnym i ich rodzinom. Konieczne wydaje się uruchomienie, uzupełniające w stosunku do finansowych instrumentów pomocowych, szeroko rozumianego doradztwa i poradnictwa, organizowania lokalnych grup wsparcia i prowadzenie wszechstronnej pracy socjalnej.

W realizacji tych zadań istotne wsparcie winno być udzielone organizacjom pozarządowym działającym na rzecz tej grupy mieszkańców powiatu.

Rehabilitacja społeczna

Rehabilitacja społeczna ma na celu umożliwienie osobom niepełnosprawnym uczestniczenia w życiu społecznym, a realizowana jest przede wszystkim przez wyrabianie zaradności osobistej pobudzanie aktywności społecznej osoby niepełnosprawnej, a także wyrabianie umiejętności samodzielnego wypełniania ról społecznych.

Do podstawowych form aktywności wspomagającej proces rehabilitacji społecznej, ale także zawodowej, zalicza się uczestnictwo w turnusach rehabilitacyjnych i w warsztatach terapii zajęciowej.

W ramach działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Zielonej Górze osoby niepełnosprawne w latach 2006-2007 skorzystały z następujących form pomocy:

rok	Dorośli l. osób	Dzieci l. osób	razem
2006	637	58	695
2007	733	53	786

Dofinansowanie do uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych

Źródło: opracowanie na podstawie sprawozdania PFRON.

rok	Dorośli l. osób	Dzieci l. osób	razem
2006	18	5	23
2007	23	7	30

Dofinansowanie do likwidacji barier funkcjonalnych, w tym architektonicznych, urbanistycznych i w komunikowaniu.

Źródło: opracowanie na podstawie sprawozdania PFRON

Rok	Dorośli	Dzieci	razem
2006	284	132	416
2007	508	106	614

Dofinansowanie zakupu przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych

Źródło: opracowanie na podstawie sprawozdania PFRON.

Analiza danych wskazuje na duże zainteresowanie tymi formami pomocy jednak niewystarczające środki finansowe, przekazywane przez PFRON, powodują konieczność wprowadzania ograniczeń w udzielaniu pomocy np. dofinansowanie uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych dla osób ze znacznym i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności z możliwością korzystania co drugi rok.

3.7.8. Organizacje pozarządowe

Organizacje pozarządowe, fundacje i stowarzyszenia początkowo zajmowały się tylko działalnością charytatywną, później podjęły także działalność korporacyjną, kulturalną, edukacyjną i naukową oraz związaną z propagowaniem idei rozwoju społecznego i społecznej solidarności.

Dlatego organizacje pozarządowe funkcjonujące w Powiecie Zielonogórskim wykonują wiele zadań z zakresu pomocy społecznej. Współpracę między organami administracji rządowej i samorządowej, a organizacjami pozarządowymi określa ustawa o pomocy społecznej z 12 marca 2004 r.

Organizacje pozarządowe wprowadzają alternatywne metody działania, ożywiają życie społeczne, posiadają większą swobodę działania i większy stopień niezależności. Działania organizacji pozarządowych na scenie lokalnej winny być integrowane także w celu wykorzystania ich potencjału intelektualnego i materialnego.

W Powiecie Zielonogórskim działa aktywnie wiele organizacji pozarządowych zaangażowanych w działania na rzecz swoich członków – Towarzystwo Przyjaciół Dzieci w Kargowej, Polskie Towarzystwo Walki z Kalectwem Koło w Zaborze, Sulechowie, Nowogrodzie Bobrzańskim, Polskie Towarzystwo Diabetyków Koło w Sulechowie, Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów w Sulechowie, Sulechowskie Stowarzyszenie Amazonek, Stowarzyszenie Chorych na Stwardnienie Rozsiane Koło Powiatowe z siedzibą w Zielonej Górze, Stowarzyszenie Ludzi Chorych Onkologicznie w Niwiskach, Stowarzyszenie na rzecz Integracji Niepełnosprawnych w Sulechowie, Zielonogórskie Towarzystwo Hipoterapeutyczne w Przylepie, Stowarzyszenie Dzieci Niepełnosprawnych z Terenów Wiejskich w Przylepie, Stowarzyszenie Kobiet KOB-VITA i Lubuskie Stowarzyszenie Rencistów i Osób Niepełnosprawnych „Nie jesteś sam” w Sulechowie.

Jednakże liczba organizacji pozarządowych działających na rzecz mieszkańców powiatu jest znacznie większa, gdyż organizacje pozarządowe usytuowane w granicach miasta Zielona Góra (powiat grodzki) obejmują zasięgiem swojego działania także Powiat Zielonogórski. Organizacje te działają na rzecz bezpieczeństwa w powiecie, osób niepełnosprawnych i ich rodzin, rodzin wielodzietnych, niezaradnych życiowo, rozbitych, zagrożonych patologią społeczną, bezdomnych, kobiet w ciąży, osób doznających przemocy, uzależnionych, starszych itp.

Filarem działalności organizacji pozarządowych są wolontariusze, rekrutujący się spośród ludzi aktywnych, ochotniczo niosących pomoc innym. Ich praca oddaje nieocenione usługi w działalności socjalnej. Niosą oni pomoc, służą radą i wsparciem.

3.7.9. Rynek pracy

Oferty pracy

W pierwszym półroczu 2007 r. do Powiatowego Urzędu Pracy w Zielonej Górze wpłynęło łącznie 3932 ofert zatrudnienia. W powiecie grodzkim było ich 2634, a w powiecie ziemskim 1298.

W tym samym czasie zarejestrowało się ogółem 6990 osób bezrobotnych, natomiast wyrejestrowało się 9168 osób.

Dokonując analizy liczby ofert pracy w stosunku do osób zarejestrowanych należy stwierdzić, że oferty pokrywały 56,25% zapotrzebowania. W zestawieniu z rokiem ubiegłym liczba ofert przypadająca na jednego bezrobotnego uległa zwiększeniu o 15,05 punktów procentowych.

W wyżej wskazanym okresie w powiecie ziemskim najwięcej ofert zatrudnienia napłynęło w następujących sekcjach PKD:

- działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna – 348 ofert,
- przetwórstwo przemysłowe – 158 ofert,
- administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenia zdrowotne – 136 ofert,
- handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego – 88 ofert,
- obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z pośrednictwem działalności gospodarczej – 79 ofert
- budownictwo – 79 ofert,
- rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo – 38 ofert.

Analizując dane zauważyć można, że w powiecie grodzkim było o 1336 ofert zatrudnienia więcej niż zgłoszonych w tym samym czasie w powiecie ziemskim.

W powiecie grodzkim dominuje handel hurtowy, detaliczny oraz działalność usługowa, natomiast w powiecie ziemskim działalność usługowa komunalna i przetwórstwo przemysłowe. Najpopularniejsze oferty zatrudnienia to robotnik magazynowy, robotnik gospodarczy, robotnik budowlany, operator wózków podnośnikowych, sprzedawca, pracownik biurowy i administracyjny.

W Powiatowym Urzędzie Pracy w Zielonej Górze odnotowano korzystne zjawisko – ofert zatrudnienia w I poł. 2007 r. było więcej niż osób napływających do ewidencji bezrobotnych.

Aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu

Aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu finansowane są ze środków Funduszu Pracy, a inicjowane i realizowane przez powiatowe urzędy pracy. Spełniają bardzo ważną rolę szczególnie wobec osób bezrobotnych jak i pracodawców. Umożliwiają powrót osobom bezrobotnym na rynek pracy, a pracodawcom pozwalają zmniejszyć koszty zatrudnienia pracownika.

Osobom bezrobotnym umożliwiają podjęcie pracy, dają możliwość podnoszenia kwalifikacji zawodowych, nabycia doświadczenia zawodowego i zapewniają poprawę sytuacji materialnej. Natomiast pracodawcom pozwalają obniżyć część kosztów pracy, uzupełnić niedobory kadrowe i tworzyć dodatkowe miejsca pracy.

Adresatami wsparcia w ramach aktywnych form są przede wszystkim osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy, a więc: bezrobotni do 25 roku życia, bezrobotni długotrwale, bezrobotni powyżej 50 roku życia, bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych, bezrobotni wychowujący co najmniej jedno dziecko do 7 roku życia, bezrobotni niepełnoprawni.

Staże

Ta forma aktywizacji zawodowej od lat cieszy się ogromną popularnością wśród pracodawców, z uwagi na brak konieczności nawiązywania stosunku pracy, ponoszenie kosztów przez urząd pracy (koszty badań lekarskich, stypendium w wysokości zasiłku dla bezrobotnych, zwrot części kosztów dojazdu do miejsca odbywania stażu – pokrywane są z Funduszu Pracy).

Skierowana jest do osób bezrobotnych do 25 roku życia. Mogą z niej skorzystać również osoby do 27 roku życia w okresie 12 miesięcy od ukończenia szkoły wyższej.

W 2006 r. w stażach uczestniczyło ogółem 1226 osób, o 170 osób mniej niż w roku 2005.

Przygotowanie zawodowe w miejscu pracy

Pracodawca bez nawiązania stosunku pracy przez okres do 6 miesięcy skierowanym bezrobotnym z grupy osób będących w szczególnej sytuacji na

rynku pracy, których kwalifikacje nie są dostosowane do potrzeb rynku pracy stwarza możliwość zdobycia nowych kwalifikacji lub umiejętności zawodowych poprzez praktyczne wykonywanie zadań zawodowych w miejscu pracy.

Jest to stosunkowo nowa forma aktywizacji, wprowadzona w połowie 2004 r. na mocy ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Obecnie odczuwalny jest wzrost zainteresowania pracodawców jak i osób bezrobotnych tą formą pomocową.

W 2006 r. tą formą aktywizacji objęto ogółem 293 osoby bezrobotne, tj. o 79 osób więcej niż w roku poprzednim.

Szkolenia i pożyczki szkoleniowe

Na terenie Powiatu Zielonogórskiego występuje duża ilość małych i średnich firm, do których pracodawcy ci poszukują pracowników wszechstronnych. Dlatego bardzo ważne są szkolenia, które zwiększają szanse na znalezienie pracy, zwłaszcza w przypadku braku kwalifikacji zawodowych.

Najczęstszymi formami organizacji szkoleń są:

- szkolenia indywidualne inicjowane na wniosek osoby bezrobotnej pod warunkiem uprawdopodobnienia zatrudnienia,
- szkolenia grupowe inicjowane przez Starostę na podstawie analizy potrzeb rynku pracy i prognoz rynku pracy.

W 2006 roku w szkoleniach uczestniczyło 436 osób bezrobotnych, tj. o 56 osób więcej w porównaniu do roku 2005. Większość zrealizowanych z Funduszu Pracy szkoleń dotyczyła dokształcania kierowców (prawo jazdy – najczęściej kategorii C, E do C, D z kat. B, przewóz rzeczy, materiałów niebezpiecznych), doskonalenia w zawodach szwacz-obuwnik, fryzjer, kosmetyczka, drwal-operator pilarki, palacz C.O., pracownik ochrony fizycznej, operator wózków podnośnikowych, spawacz, operator maszyn budowlanych (walca drogowego, ładowarki).

Ponadto, dużym powodzeniem cieszyły się szkolenia podnoszące umiejętności bezrobotnych w zakresie obsługi komputera (w tym programów kadrowo-płacowych) i grafiki komputerowej.

Natomiast udzielane pożyczki szkoleniowe umożliwiają ukończenie kursu i podjęcie zatrudnienia wymagającego szczególnych kwalifikacji. Powiatowy Urząd Pracy w imieniu Starosty, na wniosek bezrobotnego, może udzielić

pożyczki na sfinansowanie kosztów szkolenia, do wysokości 40% przeciętnego wynagrodzenia. Pożyczka nie jest oprocentowana, a okres jej spłaty wynosi do 18 miesięcy od ustalonego w umowie z PUP terminu zakończenia szkolenia.

W 2006 roku 6 osobom udzielono pożyczek szkoleniowych, wydając na ten cel łącznie 9.380,0 zł. Pożyczki umożliwiły bezrobotnym nabycie kwalifikacji w zakresie obsługi koparki LIBHERR, prawa jazdy kat. CE, prawa jazdy kat. E, przewozu rzeczy, nauki prawa jazdy (instruktor).

Prace interwencyjne

Polegają na tworzeniu przez pracodawców (przy pomocy urzędu pracy) nowych miejsc pracy dla bezrobotnych zarejestrowanych w PUP. Zatrudnienie następuje wskutek umowy cywilno – prawnej zawartej ze Starostą i ma na celu wsparcie osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy.

Pracami interwencyjnymi mogą być objęte osoby:

- bezrobotne do 25 roku życia,
- bezrobotne długotrwale,
- bezrobotne powyżej 50 roku życia,
- bezrobotne bez kwalifikacji zawodowych,
- bezrobotne samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko do 7 roku życia,
- bezrobotne niepełnosprawne.

Zatrudnienie osób bezrobotnych w ramach prac interwencyjnych zasługuje na szczególne preferencje, ponieważ uaktywnia bezrobotnych na lokalnym rynku pracy. Jest czynnikiem stymulującym powstawanie nowych miejsc pracy. Osoba bezrobotna ma możliwość zdobycia stałej pracy, zwłaszcza po zakończeniu programu, o co urząd szczególnie zabiega. Prace ułatwiają akceptację zawodową. Podtrzymywana jest mobilność zawodowa osoby bezrobotnej. Ponadto prace interwencyjne pełnią funkcję osłonową samych bezrobotnych oraz ich rodzin.

Roboty publiczne

Kolejną formą zatrudnienia subsydiowanego są roboty publiczne, polegające na zatrudnieniu bezrobotnych w okresie nie dłuższym niż 6 miesięcy przez organy samorządu terytorialnego i instytucje użyteczności publicznej.

Ta forma aktywizacji pełni istotną rolę w zakresie reintegracji zawodowej i społecznej, pozwala bowiem na odbudowanie i podtrzymywanie zdolności bezrobotnych do samodzielnego świadczenia pracy na rynku pracy oraz

umiejętności uczestniczenia w życiu społeczności lokalnej i pełnienia ról społecznych w miejscu pracy, zamieszkania lub pobytu.

W ramach robót publicznych w 2006 r. pracę podjęło 369 osób, tj. o 85 osób mniej niż w roku ubiegłym.

Jednorazowa refundacja pracodawcy kosztów opłacenia składek na ubezpieczenie społeczne (refundacja składek ZUS)

Starosta, kierując bezrobotnego do pracy, może zawrzeć z pracodawcą umowę o jednorazową refundację poniesionych kosztów z tytułu opłaconych składek na ubezpieczenia społeczne na mocy art. 47 ustawy o promocji zatrudnienia.

Warunkiem jest tu zatrudnienie bezrobotnego w pełnym wymiarze czasu pracy przez okres co najmniej 12 miesięcy oraz dalsze zatrudnienie po tym okresie. Kwota refundowanych składek nie może przekroczyć 300 % wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego w dniu spełnienia warunków określonych w ustawie. W 2006 r. PUP dokonał refundacji składek ZUS z tytułu zatrudnienia 3 osób bezrobotnych.

Jednorazowe środki na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej (dla bezrobotnych) oraz refundacje kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy (dla pracodawców)

Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy daje możliwość wsparcia bezrobotnych wykazujących inicjatywę w zakresie utworzenia własnego miejsca pracy. Bezrobotny może ubiegać się o udzielenie dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej (do wysokości 500 % przeciętnego wynagrodzenia). Dzięki tej formie w 2006 roku powstało 70 nowych miejsc pracy (o 30 więcej niż w roku 2005), przy nakładach z Funduszu Pracy w łącznej wysokości 574.158,00 zł.

Bardzo istotnym bodźcem w zakresie tworzenia nowych miejsc pracy przez podmioty prowadzące działalność gospodarczą jest refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanych bezrobotnych (max 500 % przeciętnego wynagrodzenia na 1 miejsce pracy). Ponadto po otrzymaniu refundacji stanowisko pracy musi być utrzymane przez min. 24 miesiące. Element ten ma bardzo istotne, długofalowe znaczenie, gdyż stwarza perspektywę tworzenia „długoterminowych” miejsc pracy.

W 2006 r. dzięki tej formie aktywizacji zatrudnienie znalazło 43 osoby bezrobotne, przy udziale finansowym Funduszu Pracy w wysokości ogółem 402.435,00 zł.

Prace społecznie użyteczne

Instrument prac społecznie użytecznych ma służyć weryfikacji umiejętności społeczno-zawodowych osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w celu określenia ich sytuacji na rynku pracy. Prace te wykonywane przez osoby bezrobotne bez prawa do zasiłku i jednocześnie świadczeniobiorców ośrodków pomocy społecznej, na skutek skierowania przez PUP. Organizowane są przez gminę /lub miasto na prawach powiatu/ w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, organizacjach lub instytucjach statutowo zajmujących się pomocą charytatywną lub na rzecz społeczności lokalnych. Osoba skierowana zachowuje status osoby bezrobotnej podczas wykonywania prac społecznie użytecznych, może przepracować tylko do 10 godzin w tygodniu w miejscu zamieszkania lub pobytu, uzyskując świadczenie w wysokości nie niższej niż 6 zł za każdą godzinę pracy.

W roku 2006 r. tą formą aktywizacji objęto 445 osób, przy nakładach Funduszu Pracy w wysokości 56.162,52 zł. Prace społecznie użyteczne organizowane były w jednostkach organizacyjnych Miasta Zielona Góra (przedszkola, szkoły, domy pomocy społecznej, Bursa, Pogotowie Opiekuńcze, Dom Harcerza) oraz w 4 gminach Powiatu Zielonogórskiego: Zielona Góra, Zabór, Bojadła, Świdnica.

Bezrobotni doskonalili swoje umiejętności na stanowiskach: pracownik sekretariatu, archiwista, sprzątaczką, pomoc kuchenna, robotnik/pracownik gospodarczy, konserwator, szatniarz.

Zatrudnienie wspierane

Powiat Zielonogórski

Strona 59

Starostwo Powiatowe w Zielonej Górze
Wydział Zarządzania Projektami
Europejskimi i Zamówieniami
Publicznymi

Zatrudnienie wspierane otwiera przed pracodawcami szansę na pozyskanie niewielkim kosztem solidnego, doświadczonego pracownika.

W 2006 r. tą formą aktywizacji objęto 7 osób. Zatrudnienie wspierane zorganizowano na terenie Zielonej Góry w dwóch domach pomocy społecznej, żłobku oraz restauracji. Bezrobotni po zakończeniu udziału w zajęciach Centrum Integracji Społecznej w Zielonej Górze podjęli pracę na stanowiskach pomoc kuchenna, woźna oddziałowa, opiekunki/pokojoye.

3.7.10. Identyfikacja problemów

W związku z niskim poziomem wykształcenia mieszkańców Powiatu Zielonogórskiego (prawie połowa populacji ma wykształcenie podstawowe) konieczne jest podniesienie poziomu edukacji. Nie mogąc sprostać wymaganiom pracodawców osoby te są zagrożone wykluczeniem społecznym. Automatycznie stają się klientami ośrodków pomocy społecznej.

Niezbędna jest permanentna analiza potrzeb rynku pracy po to, by kształcenie młodzieży w określonych zawodach było zgodne z popytem na pracowników poszczególnych branż.

Należy wzbogacić wyposażenie szpitali w sprzęt medyczny wysokiej jakości oraz rozszerzyć ofertę usług medycznych tak, aby była ona kompleksowa. Brak możliwości dostosowania szpitala do wymogów europejskich.

Niezbędne jest wzmocnienie kadrowe, zarówno ilościowe jak i merytoryczne w KMP i KM PSP w Zielonej Górze oraz wyposażenie obu służb w sprzęt wysokiej jakości.

W dalszym ciągu należy wspierać rodziny w kryzysie, niewydolne opiekuńczo- wychowawczo, z problemami uzależnienia, a także osoby starsze, niepełnosprawne, długotrwale chore i ich rodziny. Zagwarantowanie osobom niepełnosprawnym równych praw wymaga przeciwdziałania ich dyskryminacji i stworzenia mechanizmów wyrównywania szans i warunków korzystania z przysługujących im praw. Należy likwidować bariery architektoniczne, transportowe, umożliwić rozwój każdemu dziecku niepełnosprawnemu.

Wsparciem dla przemian zachodzących w regionie powinny być skuteczne i nowoczesne usługi świadczone przez instytucje pomocy i integracji społecznej. Konieczne jest wzmocnienie i doskonalenie kadr instytucji odpowiedzialnych za realizację tych działań.

Niezbędny jest rozwój infrastruktury socjalnej poprzez utworzenie: mieszkania chronionego jako formy pomocy osobom z problemami, które pod opieką specjalistów usamodzielnią się i zintegrują z lokalną społecznością, ośrodka interwencji kryzysowej z bazą hostelową, w którym osoby i rodziny w stanie kryzysu otrzymają specjalistyczną pomoc psychologiczną, prawną lub schronienie do 3 miesięcy, lokali na potrzeby rodzinnych domów dziecka, oraz rozwijanie usług opiekuńczych w domach pomocy społecznej.

Należy rozwijać aktywne formy integracji społecznej i umożliwiać dostęp do nich osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym.

Istotną kwestią jest wypracowanie nowych i doskonalenie istniejących mechanizmów, które pozwolą na racjonalizację systemu aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych i zagrożonych wykluczeniem społecznym.

4. Planowane wskaźniki osiągnięć Planu Rozwoju Lokalnego

Priorytet I. LRPO Rozwój infrastruktury wzmacniającej konkurencyjność regionu.

Działanie 1.1 Poprawa stanu infrastruktury transportowej w regionie.

Budowa, przebudowa, remont lub modernizacja regionalnej i lokalnej sieci dróg przyczyni się do rozwoju powiatu.

Działanie 1.3 Rozwój społeczeństwa informacyjnego.

Telefonia Voip Powiatu Zielonogórskiego. Utworzenie serwisu internetowego

Priorytet III. LRPO Ochrona i zarządzanie zasobami środowiska przyrodniczego.

Działanie 3.2 Poprawa jakości powietrza, efektywności energetycznej oraz rozwój i wykorzystanie odnawialnych źródeł energii.

W związku z prognozowanymi trudnościami na rynku energetycznym konieczne jest podejmowanie działań mających na celu wzrost wykorzystania i promocję odnawialnych źródeł energii- np: kolektory słoneczne.

Priorytet IV. LRPO Rozwój i modernizacja infrastruktury społecznej.

Działanie 4.1.2 Rozwój i modernizacja lokalnej infrastruktury ochrony zdrowia.

Modernizacja obiektów związanych z infrastrukturą ochrony zdrowia w taki sposób, aby dostosować je do norm przewidzianych w tym względzie. Dotyczy to modernizacji budynków, zakupu nowego sprzętu medycznego, jak i wyposażenia obiektów (np. w windę) oraz dostosowania do potrzeb pacjentów, szczególnie osób niepełnosprawnych.

Działanie 4.2.2. Rozwój i modernizacja lokalnej infrastruktury edukacyjnej

Konieczna jest modernizacja i doposażenie placówek edukacyjnych, opiekuńczo –wychowawczych, a także , należących do placówek edukacyjnych, obiektów sportowych.

Priorytet V LRPO Rozwój i modernizacja infrastruktury turystycznej i kulturowej.

Działanie 5.2. Rozwój i modernizacja lokalnej infrastruktury turystycznej i kulturowej.

Projekty realizowane w ramach działania będą wiązały się ze wzmacnianiem tożsamości kulturowej i historycznej. Będą realizowane projekty, dotyczące obiektów kulturalnych i historycznych polegające na zapewnieniu im odpowiedniego stanu technicznego oraz zabezpieczenie przed dalszym zniszczeniem, np. wymiana okien, elewacji, pokrycia dachu, wykonanie ogrodzenia, renowacja parku wokół obiektu.

Priorytet VIII PO Kapitał Ludzki - Regionalne kadry gospodarki.

Poddziałanie 8.1 Wspieranie rozwoju kwalifikacji zawodowych i doradztwo dla przedsiębiorstw.

W tym poddziałaniu realizowane będą projekty podwyższające kwalifikacje pracujących mieszkańców powiatu poprzez naukę języków obcych.

Priorytet V PO Kapitał Ludzki - Dobre rządzenie.

Poddziałanie 5.2.3.Podnoszenie kompetencji kadr służb publicznych.

Dzięki realizacji projektu nastąpi wzrost umiejętności zawodowych pracujących w Powiecie Zielonogórskim poprzez szkolenie w zakresie administracji publicznej.

5. System wdrażania Planu Rozwoju Lokalnego

Partnerstwo we wdrażaniu i realizacji założeń Planu Rozwoju Lokalnego polegać ma głównie na włączeniu w ten proces instytucji odpowiedzialnych za realizację zadań własnych powiatu, tj, zadań wynikających z ustawy o samorządzie terytorialnym. Planowane do realizacji zadania są bowiem szczegółowo określone w Planie i nie powinno być wątpliwości co do odpowiedzialności za ich realizację.

System wdrażania Planu Rozwoju Lokalnego Powiatu Zielonogórskiego będzie realizowany w oparciu o system wdrażania pomocy strukturalnej Unii Europejskiej. Powiat korzystający z funduszy strukturalnych UE jest zobowiązany do przestrzegania zasad i procedur wspólnotowych, które zostały określone w Rozporządzeniu z dnia 21 czerwca 1999 r. Nr 1260/1999 wprowadzającym ogólne przepisy dotyczące funduszy strukturalnych oraz w rozporządzeniach odnoszących się do poszczególnych funduszy strukturalnych.

Każdy z projektów będzie wdrażany w oparciu o zasady wydatkowania środków wg źródeł ich pochodzenia. W niektórych sytuacjach może to oznaczać, że podmiot korzystający z różnych źródeł finansowania będzie musiał sprostać wielu wymaganiom formalnym. Dotyczy to w szczególności odmiennych zasad wykorzystania środków pochodzących ze źródeł krajowych oraz środków pochodzących ze źródeł unijnych.

Funkcję Instytucji Koordynującej realizacji Planu Rozwoju Lokalnego będzie spełniał Wydział Zarządzania Projektami Europejskimi i Zamówieniami Publicznymi Starostwa Powiatowego w Zielonej Górze pod nadzorem Starosty Zielonogórskiego.

Zakres zadań Instytucji Koordynującej obejmuje między innymi:

- ustalenie szczegółowych zasad i kryteriów realizacji Planu Rozwoju Lokalnego,
- zbieranie danych statystycznych i finansowych na temat postępów wdrażania oraz przebiegu realizacji projektów w ramach Planu,
- zapewnienie zgodności realizacji Planu z poszczególnymi dokumentami programowymi wyższego rzędu oraz przestrzegania zasad zawierania kontraktów publicznych,
- zapewnienie przygotowania i wdrożenia planu działań w zakresie informacji i promocji Planu,
- przygotowanie rocznych raportów na temat wdrażania Planu, zbieranie informacji do rocznego raportu o nieprawidłowościach,
- dokonanie oceny ex-post po zakończeniu realizacji Planu.

Instytucja Koordynująca nie odpowiada za działania Zarządu Powiatu Zielonogórskiego.

Dla właściwej oceny Instytucja Koordynująca może tworzyć grupy robocze, korzystać z opinii niezależnych ekspertów lub usług innych instytucji i podmiotów.

Powiat Zielonogórski jako Instytucja Wdrażająca Planu Rozwoju Lokalnego jest odpowiedzialny za:

- kreowanie, przyjmowanie i składanie wniosków aplikacyjnych od instytucji podległych - beneficjentów pomocy,
- kontrolę formalną składanych wniosków, ich zgodność z procedurami, z zapisami Planu,
- ewentualne monitorowanie wdrażania poszczególnych projektów,
- obowiązkowe informowanie opinii publicznej o współfinansowaniu realizowanych projektów przez UE.

6. Sposoby monitorowania, oceny i komunikacji społecznej

6.1. Monitorowanie planu

Skuteczna realizacja Planu Rozwoju Lokalnego wymaga zapewnienia okresowej kontroli realizacji zadań i sukcesywnego ich przeglądu. Proponuje się, aby Zarząd Powiatu, albo inny zespół powołany w tym celu, corocznie dokonywał przeglądu realizacji projektów i zadań.

Wdrażanie każdego planu rozwoju wymaga prowadzenia ciągłego monitoringu osiągnięcia postawionych celów. Zaniechanie kontroli realizacji planu może skutkować spadkiem skuteczności i efektywności procesu wdrażania.

6.2. Sposoby oceny planu

Podstawą oceny będą terminy i wskaźniki zawarte przy każdym z zadań. Zestaw mierników pozwala na zweryfikowanie czy dane zadanie zostało wykonane w założonym terminie. Osiągnięcie w założonym terminie przyjętych mierników oznaczać będzie osiągnięcie wyznaczonych zadań, a te z kolei oznaczać będą osiągnięcie przyjętych działań i celów.

6.3. Sposoby inicjowania współpracy pomiędzy sektorem publicznym, prywatnym i organizacjami pozarządowymi

Warunkami, jakie musi spełniać Plan Rozwoju Lokalnego, aby mógł sprawnie funkcjonować jest stworzenie możliwości udziału wszystkich partnerów społecznych w jego realizacji. Wiąże się to ściśle z wykorzystaniem potencjału organizacji i społeczności lokalnej poprzez skoordynowanie działań w ramach jednego, spójnego projektu akceptowanego i wspieranego przez wszystkich uczestników; optymalne wykorzystanie kompetencji i zasobów będących w dyspozycji powiatu; innowacyjność proponowanych rozwiązań, wyrażającą się zastosowaniem nowych rozwiązań problemów związanych z rozwojem lokalnym.

Władze samorządowe w trakcie wdrażania Planu Rozwoju Lokalnego muszą znaleźć skuteczną metodę przekazywania informacji do otoczenia.

Zadania strategii informacyjnej:

- zapewnienie powszechnego dostępu do informacji o możliwościach uzyskania wsparcia w ramach funduszy strukturalnych wszystkim grupom docelowym funkcjonującym w Powiecie Zielonogórskim,

- zapewnienie czytelnej informacji o kryteriach oceny i wyboru projektów oraz obowiązujących w tym zakresie procedurach,
- zapewnienie ciągłego informowania opinii publicznej o zakresie i wymiarze pomocy wspólnotowej dla poszczególnych projektów i rezultatach działań na poziomie powiatu,
- zapewnienie współpracy z instytucjami zaangażowanymi w monitorowanie i realizowanie Planu Rozwoju Lokalnego w sferze działań informacyjnych i promocyjnych poprzez wymianę informacji i wspólne przedsięwzięcia,
- inicjowanie dodatkowych działań promocyjnych o zasięgu lokalnym,
- wykorzystanie internetu, poczty elektronicznej, elektronicznej archiwizacja dokumentów, w celu usprawnienia komunikacji pomiędzy podmiotami uczestniczącymi w realizacji Planu Rozwoju Lokalnego.

Aby osiągnąć cele związane z właściwą informacją i promocją planu oraz funduszu europejskiego finansującego projekt stosowane będą między innymi następujące środki i instrumenty:

- publikacje – związane z realizacją konkretnych projektów,
- internet – umieszczenie informacji o osiągnięciach projektu oraz wsparciu uzyskanym z Unii Europejskiej w ramach funduszy strukturalnych na rzecz rozwoju regionalnego,
- współpraca z mediami – prasą, lokalną telewizją w celu upowszechnienia informacji związanych z wdrażaniem poszczególnych projektów,
- stałe tablice pamiątkowe – umieszczane po zakończeniu projektu w miejscach ogólnie dostępnych, aby poinformować opinię publiczną o dofinansowaniu projektu przez Unię Europejską,
- logo UE, funduszu strukturalnego finansującego przedsięwzięcie na korespondencji w trakcie realizacji i publikacjach dotyczących realizowanych projektów.

6.4. Kształtowanie wizerunku Planu Rozwoju Lokalnego

Wykorzystanie pomocy płynącej z Unii Europejskiej w ramach funduszy strukturalnych jest wprost proporcjonalne do poziomu świadomości o istnieniu oraz możliwościach pozyskania środków dla jednostek samorządu terytorialnego. Dlatego należy konsekwentnie kształtować pozytywny wizerunek Planu Rozwoju Lokalnego.

6.5. Instrumenty strategii informacyjnej

Realizacji polityki informacyjnej służyć mają następujące instrumenty:

- konferencje, seminaria, wykłady, warsztaty, prezentacje – propagujące informacje o możliwościach wykorzystania środków unijnych oraz o rezultatach wsparcia UE; mogą one także służyć usystematyzowaniu wiedzy,

- informowanie o projektach oraz ich promocja przez beneficjentów; wskazany jest ciągły kontakt z beneficjentami po to, by w odpowiedni sposób zaprezentowali zrealizowane zadania,
- serwis internetowy - będzie szybkim i ogólnodostępnym źródłem informacji dla potencjalnych beneficjentów i instytucji o aktualnych możliwościach skorzystania ze środków strukturalnych, zaś dla opinii publicznej ma stanowić kompleksowe źródło informacji o postępach w realizacji Planu Rozwoju Lokalnego i wsparciu, jakie Powiat Zielonogórski otrzymał ze strony Unii Europejskiej,
- publikacje, broszury informacyjne, ulotki, reklamy, plakaty, materiały audiowizualne w atrakcyjnej, przystępnej formie przekażą informacje o możliwościach skorzystania ze pomocy finansowej Unii Europejskiej,
- współpraca z mediami - współdziałanie z prasą, radiem, telewizją o zasięgu lokalnym i regionalnym będzie kluczowym elementem realizacji Planu Rozwoju Lokalnego w działaniach public relations. Ich efektem powinny być: artykuły i relacje prasowe, audycje radiowe i telewizyjne, reklamy i ogłoszenia. Informacje o zasadach i procedurach związanych z wykorzystaniem funduszy strukturalnych powinny być przekazane w zwięzły i przystępny sposób.

7. Załączniki

7.1. Wykaz zrealizowanych projektów i inwestycji

Załącznik nr 1.

7.2. Wieloletni Plan Inwestycyjny na lata 2008 - 2015

Załącznik nr 2.

